

OBČIN

ILIRSKA BISTRICA, IZOLA, KOPER

PIRAN, POSTOJNA IN SEŽANA

KOPER, 25. MARCA 1974

ŠT. 6

Občina Piran

– STATUT občine Piran

VSEBINA

– ODLOČBA o imenovanju občinske volilne komisije

OBČINA PIRAN

STATUT OBČINE PIRAN

I. TEMELJNA NAČELA

Izhajajoč iz ustavnih načel, temeljijo družbeno-ekonomski in politični odnosi v občini Piran, ki je izrazito turistična, ima razvit pomorski promet in ima zgodovinsko mesto z mnogimi kulturnimi spomeniki, na svobodnem združenem delu delavcev s produkcijskimi sredstvi, ki so družbena lastnina, na samoupravljanju delavcev v proizvodnji in delitvi družbenega proizvoda ter na oblasti delavskega razreda in vseh delovnih ljudi.

Družbena lastnina proizvodnih sredstev je osnova svobodnega združenega dela in položaja delavskega razreda v proizvodnji in v celoti odnosov v družbeni reprodukciji, kot tudi osnova z lastnim delom pridobljene osebne lastnine.

Človekovo delo je podlaga za gospodarjenje z družbenimi sredstvi in za prilaščanje proizvoda družbenega dela.

Osnova vseh oblik združevanja dela in sredstev družbene reprodukcije in samoupravne integracije združenega dela je temeljna organizacija združenega dela kot temeljna oblika združenega dela, v kateri delavci uresničujejo svojo neodtujljivo pravico, da pri delu z družbenimi sredstvi upravljajo s svojim delom in s pogoji dela ter da odločajo o rezultatih svojega dela.

Osebnostne in skupne potrebe na področju izobraževanja, znanosti, kulture, zdravstva in drugih družbenih dejavnosti zagotavljajo delovni ljudje in občani tako, da svobodno menjavajo svoje delo z delom delavcev v organizacijah združenega dela na teh področjih. Svobodno menjavo dela uresničujejo delovni ljudje in občani neposredno, po organizacijah združenega dela ter v okviru samoupravnih interesnih skupnosti.

Delavski razred in vsi delovni ljudje v občini so nosilci oblasti in upravljanja drugih družbenih zadev.

Delovni ljudje in občani italijanske narodnosti uresničujejo svoje ustavne pravice tako, da se povsod enakopravno z drugimi delovnimi ljudmi in občani vključujejo v samoupravne socialistične odnose in samoupravno odločanje.

Temelj enotnega sistema samoupravljanja in oblasti delavskega razreda in vseh delovnih ljudi ter občanov je samoupravljanje delovnih ljudi v temeljnih organizacijah združenega dela, krajevnih, interesnih in drugih temeljnih samoupravnih organizacijah in skupnostih.

Delovni ljudje in občani uresničujejo osebne in skupne interese, izvršujejo politično oblast in opravljajo druge družbene zadeve v občini in v drugih družbenopolitičnih skupnostih.

Družbene odnose oblikujejo delovni ljudje in občani neposredno in po delegatih v temeljnih organizacijah združenega dela, samoupravnih interesnih skupnostih, v delovnih skupnostih državnih organov, v družbenopolitičnih organizacijah in društvih ter v drugih delovnih skupnostih, ki niso organizirane kot organizacije združenega dela, ter aktivne vojaške in civilne osebe, v službi v oboroženih silah SFRJ, v krajevnih skupnostih in v občinski skupščini in njenih organih.

Materialna osnova za zadovoljevanje skupnih potreb v občini je dohodek, ki ga ustvarjajo temeljne organizacije združenega dela na področju gostinstva, turizma, pomorskega prometa, proizvodnje, trgovine in storitev ter delovni ljudje z osebnim delom.

Načela solidarnosti, vzajemnosti in socialističnega humanizma so osnova za zagotavljanje ekonomske in socialne varnosti delovnih ljudi v organizacijah združenega dela, v drugih organizacijah in samoupravnih skupnostih.

Ta temeljna načela so podlaga in smer za razlago statuta ter predpisov občinske skupščine in njenih organov.

II. OBČINA PIRAN

1. člen

Občina Piran je samoupravna in temeljna družbenopolitična skupnost, ki temelji na samoupravljanju in oblasti delavskega razreda in vseh delovnih ljudi.

V občini delovni ljudje in občani uresničujejo in zagotavljajo pogoje za svoje življenje in delo, usmerjajo družbeni razvoj, uresničujejo in usklajujejo svoje interese in zadovoljujejo skupne potrebe, izvršujejo funkcije oblasti in upravljajo druge družbene zadeve.

O uresničevanju svojih skupnih interesov, pravic in dolžnosti v občini odločajo delovni ljudje v občini, organizirani v temeljne in druge organizacije združenega dela, v krajevne, interesne in druge temeljne samoupravne organizacije in skupnosti in v drugih oblikah samoupravnega združevanja, v družbenopolitične organizacije, s samoupravnim sporazumevanjem in družbenim dogovarjanjem ter v drugih organih samoupravljanja.

2. člen

Območje občine Piran obsega tele katastrske občine in naselja:

1. k. o. Piran, ki obsega naselje Piran in Portorož (del);
2. k. o. Portorož, ki obsega naselja Portorož (del), Lucija, Strujan in Seča;
3. k. o. Sečovlje, ki obsega naselje Sečovlje, Parecag in Dragonja (del);
4. k. o. Raven, ki obsega naselji Raven in Dragonja (del);
5. k. o. Nova vas nad Dragonjo, ki obsega naselji Nova vas nad Dragonjo in Padna.

3. člen

Območje občine se lahko spremeni z zakonom po razpravi delovnih ljudi in občanov določenega območja, v Socialistični zvezi delovnega ljudstva ter pod pogoji in po postopku v skladu z zakonom.

4. člen

Občina Piran je pravna oseba.

Sedež občine je v mestu Piran.

5. člen

Občina Piran je združena skupno z občinama Izola in Koper v regionalno skupnost kot posebno družbenopolitično skupnost (obalno skupnost).

V obalni skupnosti delovni ljudje in občani iz občine Piran skupno z delovnimi ljudmi in občani iz občin Izola in Koper uresničujejo določene skupne interese, izvršujejo pravice in dolžnosti skupnega pomena, ki so v skladu z ustavo in dogovorom med občinami, določene v tem statutu in v statutu obalne skupnosti.

6. člen

Delovni ljudje in občani italijanske narodnosti se povsod enakopravno z drugimi delovnimi ljudmi in občani v občini vključujejo v samoupravne socialistične odnose in v samoupravno odločanje. Skladno z ustavo SR Slovenije določa ta statut način uresničevanja suverenih pravic občanov italijanske narodnosti v občini.

7. člen

Na narodnostno mešanem območju občine, na katerem živijo poleg pripadnikov slovenskega naroda tudi pripadniki italijanske

narodnosti, in ki obsega naselja Piran, Portorož, Lucija, Strunjan, Seča, Sečovlje, Parecag in Dragonja (dvojezično območje), je v javnem in družbenem življenju italijanski jezik enakopraven s slovenskim jezikom.

8. člen

Delovni ljudje in občani v občini opravljajo funkcije oblasti in uresničujejo vse druge skupne interese razen tistih, ki jih v skladu z ustavo uresničujejo v širših družbenopolitičnih skupnostih.

Delovni ljudje in občani v občini zlasti: ustvarjajo in razvijajo materialne in druge pogoje za življenje in delo; spremljajo, usmerjajo in usklajujejo gospodarski in družbeni razvoj; določajo, usklajujejo in uresničujejo svoje skupne interese in solidarno zadovoljujejo svoje materialne, socialne, kulturne, telesnokulturne in druge skupne potrebe; urejajo medsebojne odnose; zagotavljajo in organizirajo opravljanje zadev skupnega pomena za delovne ljudi in občane ter splošnega družbenega pomena in v ta namen ustanavljajo skupne organe družbenega samoupravljanja ter organe oblasti; zagotavljajo neposredno izvrševanje zakonov, če to po zakonu ni v pristojnosti drugih družbenopolitičnih skupnosti; zagotavljajo uresničevanje in varstvo ustavnih svoboščin, pravic in dolžnosti delovnih ljudi in občanov; zagotavljajo uresničevanje suverenih pravic občanov italijanske narodnosti; zagotavljajo uresničevanje enakopravnosti narodov in narodnosti; varujejo zakonitost ter organizirajo in opravljajo družbeno nadzorstvo; zagotavljajo javni red in mir, varstvo ljudi in premoženja, medsebojno poravnavanje sporov ter organizirajo in uresničujejo družbeno samozaščito; urejajo in organizirajo ljudsko obrambo, izvajajo in usklajujejo priprave za splošni ljudski odpor ter urejajo druga vprašanja s teh področij;

— skrbijo za urejanje naselij in drugega prostora; skrbijo za varstvo in vzdrževanje kulturnih in zgodovinskih spomenikov in spominskih obeležij;

— skrbijo za urejanje in smotrno izkoriščanje zemljišč in stvari v splošni rabi;

— spremljajo in preučujejo pogoje za nadaljnji razvoj turizma, pospešujejo dejavnosti, ki so pomembne za ta razvoj, podpirajo medsebojno sodelovanje turističnih organizacij, smotrno izkoriščajo naravna bogastva in kulturno-zgodovinske spomenike za namene turizma in skrbijo za materialne in druge pogoje, ki so pomembni za nadaljnji razvoj turističnega gospodarstva;

— z ustanavljanjem in organiziranjem komunalnih organizacij in služb in z gradnjo komunalnih naprav zagotavljajo zadovoljevanje življenjskih potreb delovnih ljudi in občanov na teh področjih;

— zagotavljajo in skrbijo za varstvo matere, otroka in družine, za varstvo občanov, ki niso zmožni skrbeti zase, skrbijo za varstvo vojaških, delovnih in drugih invalidov, borcev in žrtev fašističnega nasilja; skrbijo za zdravstveno varstvo ter socialno varnost delovnih ljudi;

— sprejemajo odločitve o urbanistični dokumentaciji in zagotavljajo smotrno izkoriščanje stavbnega zemljišča;

— razvijajo varstvo, vzgojo in izobraževanje mladine in izobraževanje odraslih, skrbijo za ustanavljanje, delovanje in razvoj kulturno-prosvetnih organizacij in društev;

— oblikujejo kadrovske politike in zagotavljajo njeno uresničevanje, usklajujejo politiko zaposlovanja in poklicnega usmerjanja mladine;

— uresničujejo sodelovanje z drugimi občinami in družbenopolitičnimi skupnostmi;

— sodelujejo z ustreznimi tujimi mednarodnimi organi in organizacijami ter lokalnimi skupnostmi tujih držav v okviru sprejete zunanje politike Socialistične federativne republike Jugoslavije in mednarodnih pogodb.

9. člen

Delovni ljudje in občani občine Piran skupno z delovnimi ljudmi in občani občine Izola in Koper v obalni skupnosti: sprejemajo enoten dolgoročni in srednjeročni program družbeno-gospodarskega razvoja obalnega območja in spremljajo njuno izvajanje; sprejemajo enoten urbanistični program obalnega območja in spremljajo njegovo izvajanje; po načelih vzajemnosti in solidarnosti zagotavljajo in združujejo sredstva za graditev stanovanj ter na samoupravni podlagi urejajo medsebojna razmerja, pravice in obveznosti pri graditvi, uporabi in gospodarjenju s stanovanji; z ustanavljanjem in organiziranjem komunalnih organizacij in služb in z gradnjo komunalnih naprav obalnega pomena zagotavljajo zadovoljevanje življenjskih po-

treb delovnih ljudi na teh področjih; organizirajo protipožarno varstvo in urejajo druge zadeve s tega področja; skrbijo za razvoj ter dajejo pobude za napredek turizma ter društev in organizacij s tega področja; skrbijo za pospeševanje in usklajeno delovanje pomorskega gospodarstva; skrbijo za razvoj srednjega šolstva ter dajejo pobude in predloge za razvoj višjega in visokega šolstva na obalnem območju; skrbijo za usklajevanje kadrovske politike, politike zaposlovanja, poklicnega usmerjanja mladine in štipendiranja na obalnem območju; skrbijo za izgradnjo splošne bolnišnice za obalno območje in za izgradnjo višinskega vodovoda; urejajo zadeve s področja izmere zemljišč in zemljiškega katastra; urejajo zadeve s področja družbene kontrole cen, proizvodov in storitev; urejajo vprašanja morskega ribolova iz občinske pristojnosti ter vprašanja morskega ribolova, ki jih republika z zakonom poveri obalni skupnosti; urejajo zadeve s področja varstva, rabe, izkoriščanja morja in obale, ki jih republika poveri obalni skupnosti; urejajo izkoriščanje morskih pristanišč in obalno plovbo v zadevah, ki jih republika poveri obalni skupnosti; zagotavljajo in organizirajo opravljanje zadev skupnega pomena za delovne ljudi ter splošnega družbenega pomena na obalnem območju in v ta namen ustanavljajo skupne organe družbenega samoupravljanja ter organe oblasti.

10. člen

Občina Piran praznuje občinski praznik 15. oktobra v spomin na ustanovitev prve pomorske čete v sestavu IX. korpusa NOV v oktobru 1944. leta.

11. člen

Občani občine Piran so vsi stalni prebivalci na območju občine Piran.

12. člen

Za posebne zasluge v družbenopolitičnem razvoju se v občini podeljujejo domicil in občinska priznanja.

Skupščina občine Piran: podeljuje domicil, proglašča častne občane občine Piran.

13. člen

Občina Piran ima grb.

Grb ima obliko ščita, ki se končuje zgoraj s tremi stolpi. Ti ponazarjajo piransko obzidje. Grb vsebuje elemente starega piranskega grba, in sicer: petelinjo nogo v rumeni barvi z belo okvirnico. Z diagonalno črto je razdeljen na dve polovici, od katerih je leva temno rdeče barve istrske zemlje; desna pa je barve morja. V zgornjem levem kotu rdečega polja je peterokraka zvezda, v desnem spodnjem kotu morskega polja pa je simbol Triglava z vrhom in valovi. Grb je obrobljen s pasom rumene barve.

III. SAMOUPRAVLJANJE V OBČINI

1. Družbenopolitična razmerja

14. člen

Delovni ljudje se organizirajo na samoupravni podlagi v organizacije združenega dela, v krajevne skupnosti, samoupravne interesne skupnosti in druge samoupravne organizacije in skupnosti, ki določajo, katere skupne interese, pravice in dolžnosti v njih uresničujejo.

S tem statutom se določajo skupni interesi in funkcije oblasti pri opravljanju drugih družbenih zadev, ki jih delovni ljudje, narodi in narodnosti uresničujejo v občini.

15. člen

Upravljanje v organizacijah združenega dela, v krajevnih skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih in v drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih, njihova organiziranost ter obveščanje morajo biti urejeni tako, da delovni ljudje v vsakem delu delovnega procesa in v vsakem delu organizacije oziroma skupnosti odločajo o vprašanjih svojega dela in o drugih interesih, uresničujejo svoje samoupravne pravice in skupne interese in nadzorujejo izvrševanje odločitev in delo vseh organov in služb teh organizacij in skupnosti.

16. člen

Delovni ljudje uresničujejo oblast in upravljajo druge družbene zadeve z odločanjem na zborih, z referendumom in z drugimi oblikami osebne izjave v temeljnih organizacijah združenega dela in krajevnih skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih in v drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih, po delegatih v

organih upravljanja teh organizacij in skupnosti, s samoupravnim sporazumevanjem in družbenim dogovarjanjem, po delegacijah in delegatih v skupščinah družbenopolitičnih skupnosti, kot tudi z usmerjanjem in nadzorstvom dela organov, odgovornih skupščinam.

17. člen

Funkcije oblasti in upravljanja drugih družbenih zadev v občini, ki jih določa ta statut, opravlja občinska skupščina in njej odgovorni organi.

18. člen

Državni organi imajo do organizacij združenega dela in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti samo pravice, določene na podlagi ustave.

19. člen

Delo državnih organov in organov upravljanja, organizacij združenega dela in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti ter organov družbenopolitičnih organizacij, drugih družbenih organizacij in društev je javno.

Način zagotavljanja javnosti se ureja z zakonom in s samoupravnimi akti.

2. Družbeno-ekonomski položaj človeka v združenem delu

20. člen

Socialistična družbeno-ekonomska ureditev v občini temelji na svobodnem združenem delu s produkcijskimi sredstvi, ki so družbena lastnina, ter na samoupravljanju delavcev v proizvodnji in delitvi družbenega proizvoda v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela in v družbeni reprodukciji v celoti.

21. člen

Delo in rezultati dela določajo na podlagi enakih pravic in odgovornosti materialni in družbeni položaj človeka.

22. člen

Nihče si ne more niti neposredno niti posredno pridobivati materialnih in drugačnih koristi z izkoriščanjem tujega dela.

23. člen

Nihče ne sme na nikakršen način onemogočati in omejevati delavca, da ne bi enakopravno z drugimi delavci odločal o svojem delu ter o pogojih in rezultatih svojega dela.

24. člen

Produkcijska sredstva in druga sredstva združenega dela, proizvodi združenega dela in z družbenim delom doseženi dohodek, sredstva za zadovoljevanje skupnih in splošnih družbenih potreb, naravna bogastva in dobrin v splošni rabi so družbena lastnina.

25. člen

Vsakemu delavcu v združenem delu s sredstvi, ki so družbena lastnina, je zajamčeno, da pri uresničevanju pravice dela z družbenimi sredstvi v temeljni organizaciji združenega dela, v kateri dela, in v vseh drugih oblikah združevanja dela in sredstev skupno in enakopravno z drugimi delavci odloča o delu in poslovanju organizacije združenega dela ter o zadevah in sredstvih v vseh odnosih družbene reprodukcije, da ureja medsebojna razmerja pri delu, odloča o dohodku, ki ga doseže v različnih oblikah združevanja dela in sredstev, in si pridobiva osebni dohodek.

V nasprotju z ustavo in statutom je vsak akt in vsako dejanje, s katerim bi bile kršene te pravice delavcev.

26. člen

Temeljna organizacija združenega dela je osnovna oblika združenega dela, v kateri delavci neposredno in enakopravno uresničujejo svoje družbeno-ekonomske in druge samoupravne pravice in v kateri odločajo o drugih vprašanih svojega družbeno-ekonomskega položaja.

27. člen

Kot delavci v združenem delu uresničujejo pravice dela z družbenimi sredstvi, so vzajemno odgovorni, da v svojem skupnem in splošnem družbenem interesu ta sredstva družbeno in ekonomsko

smotno uporabljajo in jih kot materialno osnovo svojega in celotnega družbenega dela nenehno obnavljajo, povečujejo in izboljšujejo ter svoje delovne obveznosti vestno izpolnjujejo.

28. člen

O celotnem dohodku, ki je rezultat skupnega dela delavcev v temeljni organizaciji združenega dela in celotnega družbenega dela, odločajo delavci v temeljnih organizacijah združenega dela v skladu s svojimi ustavnimi pravicami in odgovornostmi do drugih delavcev v združenem delu in do družbene skupnosti v celoti.

Delavci v temeljni organizaciji združenega dela razporejajo dohodek za svojo osebno in skupno porabo, za razširjenje materialne osnove združenega dela in za rezervo.

29. člen

Vsakemu delavcu gre iz dohodka temeljne organizacije združenega dela v skladu z načelom delitve po delu in v skladu z rastjo produktivnosti njegovega in celotnega družbenega dela ter z načelom solidarnosti delavcev v združenem delu osebni dohodek za zadovoljevanje njegovih osebnih, skupnih in splošnih družbenih potreb, ustrezen rezultat njegovega dela in osebni prispevku, ki ga je s svojim živim in minulim delom dal k povečanju dohodka temeljne organizacije.

30. člen

Organizacija združenega dela oziroma druga družbena pravna oseba odgovarja za svoje obveznosti z družbenimi sredstvi, s katerimi razpolaga.

31. člen

Proti organizaciji združenega dela in skupnosti ali drugemu združenju teh organizacij, v katerih je bistveno moteno uresničevanje samoupravnih pravic delavcev ali ki ne izpolnjujejo svojih z zakonom določenih obveznosti ali huje škodujejo družbenim interesom, se lahko pod pogoji in po postopku, določenem z zakonom, uporabijo z zakonom določeni začasni ukrepi. Kadar je neogibno, da bi se odpravili taki pojavi, se lahko s temi ukrepi začasno omeji uresničevanje posameznih samoupravnih pravic delavcev oziroma pravic organizacije ali združenja in njunih organov.

3. Družbeno planiranje

32. člen

Zato, da se ustvarjajo čimboljše možnosti za razvoj proizvodnih sil, izenačujejo možnosti za delo in ustvarjanje dohodka, zavaruje socialna varnost in stabilnost, krepi obrambna sposobnost in varnost ter uresničujejo drugi posamični in skupni interesi, delovni ljudje in občani v temeljnih organizacijah združenega dela, krajevnih skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih in drugih oblikah samoupravnega povezovanja ter v občini sprejemajo na podlagi skupno ocenjenih potreb in možnosti družbeni plan občine kot splošni družbeni dogovor.

Izhajajoč iz naravnih prednosti in dosežene stopnje v razvoju turizma in pomorskega prometa se občina pri družbenem planiranju povezuje z ustreznimi gospodarskimi, družbenimi in strokovno-znanstvenimi organizacijami in institucijami ter društvi.

33. člen

Družbeno planiranje v občini temelji na družbenem dogovoru delovnih ljudi temeljnih organizacij združenega dela, samoupravnih interesnih skupnosti in krajevnih skupnosti ter na samostojnih planih in programih teh skupnosti in predstavlja podlago za družbene plane širših skupnosti.

Medsebojne obveznosti, ki so jih temeljne in druge organizacije združenega dela ter druge samoupravne organizacije in skupnosti sporazumno določile za uresničevanje skupnega plana, se v času, za katerega je plan določen, ne morejo enostransko razdirati oziroma spreminjati.

34. člen

Razvoj obalnega območja se usmerja z dolgoročnimi in srednjeročnimi programi za obalno območje kot celoto in z občinskimi letnimi plani.

35. člen

Z letnim družbenim planom občine se: usmerja in usklajuje razvoj gospodarstva, zlasti turističnega in pomorskega, in družbenih dejavnosti; določajo smernice razvoja na področju družbenih dejavnosti,

komunalnega gospodarstva, kadrovske politike, politike socialne varnosti in stabilnosti, gospodarjenja s prostorom in varstva okolja; določajo splošni okvirji za zadovoljevanje skupnih in splošnih družbenih potreb ter način združevanja sredstev za uresničevanje posameznih nalog; določa se način uresničevanja posameznih nalog, njihovi nosilci in odgovornost za zagotovitev v planu določenih ciljev.

36. člen

Družbeni plan razvoja občine temelji na predvidevanjih, analitičnih študijah in programih razvoja organizacij združenega dela, samoupravnih interesnih skupnosti in krajevnih skupnosti, na enotnem dolgoročnem in srednjeročnem programu družbeno-gospodarskega razvoja in enotnem urbanističnem programu obalnega območja ter na predvidevanjih in smernicah širših družbenopolitičnih skupnosti in na razvojni politiki.

Sestavni del družbenega plana je splošna bilanca, ki vsebuje globalna razmerja delitve ustvarjenega dohodka splošne in skupne potrošnje ter pomeni instrument za uskladitev vseh oblik potrošnje.

37. člen

Predlog družbenega plana obravnava izvršni svet in ga predloži občinski skupščini, da ga da v javno razpravo zborom delovnih ljudi, delovnim ljudem v temeljnih organizacijah združenega dela, samoupravnim interesnim skupnostim, krajevnim skupnostim, drugim organizacijam in skupnostim in družbenopolitičnim organizacijam, da dajo nanj svoje pripombe in predloge.

Po končani javni razpravi predloži izvršni svet občinski skupščini predlog družbenega plana skupno s pripombami iz javne razprave, ki jih ni upošteval.

Občinska skupščina sprejme družbeni plan na zasedanju vseh zborov.

4. Način financiranja skupnih potreb delovnih ljudi in občanov in splošnih družbenih potreb

38. člen

Delavci v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela in drugi delovni ljudje in občani v krajevnih in interesnih skupnostih ter v občini neposredno odločajo o obsegu, vsebini in načinu zadovoljevanja svojih skupnih in splošnih družbenih potreb ter združujejo svoje delo in sredstva za te namene in z neposrednim odločanjem, samoupravnim sporazumevanjem in družbenim dogovarjanjem določajo način porabe teh sredstev.

Izhodišča za zadovoljevanje skupnih in splošnih družbenih potreb se določijo v občinskem družbenem planu.

39. člen

Za zadovoljitev splošnih družbenih potreb plačujejo delavci iz dohodka temeljne organizacije združenega dela in iz svojih osebnih dohodkov, občani pa iz svojih osebnih dohodkov, drugih dohodkov ter premoženja, davke, takse in druge davščine, ki se zbirajo v proračunu občine po načelu, da sorazmerno več prispeva tisti, ki dosega večji dohodek.

40. člen

V okviru z zakonom določenega sistema virov in vrst davkov, taks in drugih dajatev delovni ljudje samostojno odločajo o obsegu in načinu financiranja splošnih družbenih potreb v občini.

Obseg, višina in namen dohodkov za splošne družbene potrebe v občini se določa s proračunom občine.

41. člen

V občini se zagotavljajo sredstva za financiranje naslednjih splošnih družbenih potreb: delovanje občinske skupščine in njenih organov, upravnih organov ter organizacij in pravosodnih organov v občini; delovanje obalne skupščine in njenih organov (sorazmerno); narodna obramba in splošni ljudski odpor iz pristojnosti občine; varstvo borcev iz pristojnosti občine; dopolnilna sredstva za delovanje krajevnih skupnosti; oddatna sredstva za uresničevanje programov družbenopolitičnih organizacij, turističnih in drugih društev; komunalne dejavnosti v občini, katerih financiranja ni mogoče prenesti na koristnike komunalnih storitev; intervencije v gospodarstvu zaradi zaščite življenjskega standarda delovnih ljudi; sodelovanje

občine pri financiranju določenih potreb s področja družbenih služb, kadar gre za obveznost občine, ki je določena z družbenim dogovorom oziroma zakonom; z zakonom določeno sodelovanje občine pri vzdrževanju, graditvi in rekonstrukciji objektov za varstvo pred elementarnimi nevarnostmi; druge splošne družbene potrebe.

42. člen

Za zadovoljevanje skupnih družbenih potreb v občini združujejo delavci in drugi delovni ljudje v organizacijah združenega dela, drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih, društvih in samoupravnih interesnih skupnostih v občini sredstva s samoupravnim sporazumevanjem.

Vzporedno s samoupravnim sporazumevanjem o združevanju sredstev delovni ljudje odločajo tudi o njihovi uporabi.

43. člen

Delovni ljudje v občini združujejo svoja sredstva s sredstvi samoupravnih organizacij in skupnosti za financiranje skupnih in splošnih družbenih potreb.

Delovni ljudje v občini lahko združujejo svoja sredstva s sredstvi delovnih ljudi v drugih družbenopolitičnih skupnostih, kadar je to potrebno za izvrševanje in zadovoljevanje skupnih in splošnih družbenih potreb.

44. člen

Obseg, višina in namen dohodkov za splošne družbene potrebe občini se določijo z občinskim proračunom.

45. člen

Predlog proračuna določi izvršni svet.

Izvršni svet pošlje predlog proračuna s predlogom družbenega plana delegacijam temeljnih organizacij združenega dela, krajevnih skupnosti in drugim skupnostim, ki organizirajo javno razpravo v temeljnih organizacijah združenega dela in krajevnih skupnostih.

Delegacije iz prejšnjega odstavka morajo organizirati javno razpravo v temeljnih samoupravnih skupnostih in omogočiti delovnim ljudem, da dajo na predlog proračuna in družbenega plana svoje predloge, pripombe in mnenja.

46. člen

Po končani javni razpravi predloži izvršni svet občinski skupščini predlog proračuna skupno s pripombami iz javne razprave, ki jih ni upošteval. Občinska skupščina sprejme proračun na zasedanju vseh zborov.

47. člen

Po sprejetju proračuna obvesti izvršni svet temeljne organizacije združenega dela, krajevne in druge skupnosti, katere predloge, pripombe in mnenja občinska skupščina ni mogla upoštevati, in razloge za to.

48. člen

Organi in organizacije, ki jim sredstva za delo zagotavlja občina iz proračuna, so dolžni občinski skupščini predložiti program dela in potrebe utemeljitve o vrsti, vsebini in obsegu nalog, o pogojih dela in o drugih okoliščinah, ki so pomembne za določene višine sredstev, ter poročilo o načinu uporabe teh sredstev.

5. Samoupravni sporazumi in družbeni dogovori

49. člen

Delavci in drugi delovni ljudje s samoupravnim sporazumom in z družbenim dogovorom samoupravno urejajo medsebojna razmerja, usklajujejo interese in urejajo odnose širšega družbenega pomena.

50. člen

S samoupravnim sporazumom delavci v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela in delovni ljudje v krajevnih skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih v mejah svojih samoupravnih pravic usklajujejo svoje interese v družbeni delitvi dela in družbeni reprodukciji, združujejo delo in sredstva in urejajo medsebojna razmerja v zvezi z združevanjem dela in sredstev; ustanovljajo delovne in druge organizacije združenega dela, banke, poslovne in druge skupnosti; določajo osnove in merila za razporejanje dohodka in za delitev sredstev za osebne dohodke; določajo medsebojne pravice, obveznosti in odgovornost ter ukrepe za njihovo uresničevanje in urejajo druga razmerja skupnega pomena.

Samoupravni sporazum sklenejo v imenu udeležencev sporazuma njihovi pooblašteni organi.

Samoupravni sporazum, ki se nanaša na uresničevanje neodtujljivih pravic delavcev, je v temeljni organizaciji združenega dela oziroma v drugi samoupravni organizaciji ali skupnosti sprejet, če se z njim strinja večina delavcev oziroma delovnih ljudi organizacije oziroma skupnosti.

51. člen

Skupščina občine Piran v okviru svojih pravic in obveznosti: spodbuja samoupravno sporazumevanje in lahko predpiše, da so posamezne samoupravne organizacije in skupnosti dolžne opraviti postopek za samoupravno sporazumevanje oziroma družbeno dogovarjanje; spodbuja združevanje sredstev organizacij združenega dela, samoupravnih interesnih skupnosti in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti za skupno financiranje za turizem pomembnih dejavnosti.

52. člen

Z družbenim dogovorom zagotavljajo in uresničujejo organizacije združenega dela in njihova združenja, samoupravne interesne skupnosti, organi družbenopolitičnih skupnosti v okviru svojih pravic in dolžnosti, družbenopolitične organizacije ter druge samoupravne družbene organizacije in skupnosti samoupravno urejanje in usklajevanje družbeno-ekonomskih in drugih odnosov, ki so širšega skupnega pomena za udeležence dogovora ali splošnega družbenega pomena.

53. člen

Z družbenim dogovorom se s povezovanjem vseh zainteresiranih dejavnikov ustvarjajo pogoji za zadovoljevanje skupnih potreb v občini predvsem na naslednjih področjih: družbenega varstva in vzgoje predšolskih in šolskih otrok ter pogojev za samoorganiziranje mladine; izobraževanja otrok in mladine; socialne in zdravstvene politike; stanovanjske izgradnje, družbene prehrane, delovnih pogojev delavcev, skrbi za ostarele delavce in upokojene na podlagi njihovega minulega dela, za izobraževanje in rekreacijo delavcev; izgradnje objektov družbenega standarda, komunalnih in turističnih objektov, kadrovske politike in zaposlovanja; kulture in telesne kulture.

Občinska skupščina, sindikat in krajevne skupnosti spodbujajo družbeno dogovarjanje in samoupravno sporazumevanje med delovnimi ljudmi in občani, ki so potrošniki in koristniki storitev, organiziranih v krajevni skupnosti in občini, ter delovnimi organizacijami na področju trgovine, stanovanjsko-komunalnega gospodarstva in družbenih dejavnosti.

54. člen

Samoupravni sporazumi in družbeni dogovori se registrirajo pri družbenem pravobranilcu,

Samoupravni sporazumi in družbeni dogovori se objavijo v uradnem glasilu občine ali na drug ustrezen način in začno veljati osmi dan po objavi, če ni v samoupravnem sporazumu ali družbenem dogovoru drugače določeno.

6. Samoupravne interesne skupnosti

55. člen

Za organizirano zadovoljevanje svojih osebnih in skupnih potreb po storitvah družbenih dejavnosti na področju vzgoje in izobraževanja, znanosti, individualnega dela, kulture, telesne kulture, zdravstva, socialnega varstva, varstva otrok in drugih družbenih dejavnosti ustanavljajo delovni ljudje neposredno ali preko svojih samoupravnih organizacij in skupnosti samoupravne interesne skupnosti.

V samoupravnih interesnih skupnostih delovni ljudje uresničujejo svobodno menjavo dela, enakopravno in sporazumno odločajo o opravljanju družbenih dejavnosti v skladu s skupnimi interesi, določajo politiko razvoja, združujejo sredstva za pospeševanje teh dejavnosti in opravljajo druge zadeve ali uresničujejo druge skupne interese, ki izvirajo iz narave odnosov na področjih, za katera se ustanavljajo samoupravne interesne skupnosti.

Po načelih iz prejšnjega odstavka se lahko ustanavljajo samoupravne interesne skupnosti za organizirano zadovoljevanje potreb na področju komunalnega in stanovanjskega gospodarstva in storitev drugih dejavnosti v materialni proizvodnji, ki služijo trajnemu zadovoljevanju potreb določenih uporabnikov, kjer delovanje tržnih zakonitosti ne more biti edina podlaga za usklajevanje dela in potreb in za vrednotenje delovnih uspehov.

56. člen

Za zadovoljevanje svojih potreb in interesov v samoupravnih interesnih skupnostih plačujejo delovni ljudje tem skupnostim pri-

spevke iz svojih osebnih dohodkov in iz dohodka temeljnih organizacij združenega dela v skladu z namenom oziroma v skladu s cilji, za katere so ta sredstva namenjena.

57. člen

Delavci in drugi delovni ljudje, ki na področju vzgoje in izobraževanja, znanosti, kulture, zdravstva in socialnega varstva po načelih vzajemnosti in solidarnosti uresničujejo svoje osebne in skupne potrebe in interese, ter delavci organizacij združenega dela, ki opravljajo dejavnosti na teh področjih, ustanavljajo samoupravne interesne skupnosti, v katerih uresničujejo svobodno menjavo dela, združujejo delo in sredstva ter enakopravno in skupno odločajo o opravljanju teh dejavnosti v skladu s skupnimi interesi, določajo politiko razvoja in pospeševanja teh dejavnosti in uresničujejo druge skupne interese.

Delavcem in drugim delovnim ljudem, ki v njih združujejo sredstva, mora biti zagotovljena pravica odločati o teh sredstvih, delavcem organizacij združenega dela, ki opravljajo dejavnost na področju, za katero je bila interesna skupnost ustanovljena, pa pravica, da v svobodni menjavi dela uresničujejo enak družbeno-ekonomski položaj kot delavci v drugih organizacijah združenega dela.

58. člen

Samoupravne interesne skupnosti in njihove temeljne skupnosti in enote so pravne osebe s pravicami, obveznostmi in odgovornostmi, ki jih imajo po ustavi, zakonih in samoupravnih sporazumih o ustanovitvi interesne skupnosti oziroma združenja interesnih skupnosti in po svojem statutu.

Samoupravno interesno skupnost upravlja skupščina. Skupščino sestavljajo delegati, ki jih delovni ljudje in organizacije združenega dela ter druge samoupravne organizacije in skupnosti kot člani interesne skupnosti volijo in odpokličejo.

Skupščina in drugi organi upravljanja samoupravne interesne skupnosti so organizirani na podlagi enakopravne zastopanosti in na podlagi enakopravnega odločanja članov samoupravne interesne skupnosti, ki opravljajo storitve, in uporabnikov storitev.

59. člen

Skupščine samoupravnih interesnih skupnosti na področju vzgoje in izobraževanja, raziskovalne dejavnosti, kulture, zdravstva in socialnega varstva ter samoupravna interesna skupnost za prosveto in kulturo pripadnikov italijanske narodnosti in druge samoupravne interesne skupnosti, ki jih določi ustavni zakon, odločajo enakopravno s pristojnimi zbori občinske skupščine o vprašanih s teh področij, ki so v pristojnosti občinske skupščine.

Samoupravne interesne skupnosti, ki delujejo na območju več občin in imajo po tem statutu pravico sodelovati pri obravnavanju in odločanju o vprašanih iz pristojnosti občinske skupščine, lahko ustanovijo skupnosti kot delež teh samoupravnih interesnih skupnosti, prek katerih neposredno sodelujejo v delu občinske skupščine.

60. člen

Občinska skupščina spodbuja ustanavljanje samoupravnih interesnih skupnosti na področju družbenih dejavnosti in drugih dejavnosti posebnega družbenega pomena.

Na področjih iz prejšnjega odstavka občinska skupščina obravnava politiko, delo in program samoupravnih interesnih skupnosti ter jim daje pripombe in predloge v zvezi z njenim delom ali v zvezi s problematiko na področju, na katerem deluje samoupravna interesna skupnost.

Sklepe, ki jih pri tem sprejme, so pristojni organi skupnosti dolžni obravnavati in sporočiti občinski skupščini svoje stališče do njih.

61. člen

Kadar so določene dejavnosti oziroma zadeve samoupravne interesne skupnosti posebnega družbenega pomena, se lahko z odlokom občinske skupščine, ki temelji na zakonu, določi obvezna ustanovitev take skupnosti oziroma ustanovi ta skupnost, določijo načela za njeno organizacijo in medsebojna razmerja v njej ter predpiše obvezno plačevanje prispevkov tej skupnosti in določi obveznost sodelovanja oziroma združevanja samoupravnih interesnih skupnosti za skupno izvajanje nekaterih skupnih nalog.

Odlok občinske skupščine lahko določi, da se posamezne odločitve o zadevah, ki so posebnega družbenega pomena, sprejemajo v soglasju s skupščino družbenopolitične skupnosti.

62. člen

Pravice, obveznosti in odgovornosti v medsebojnih razmerjih v samoupravni interesni skupnosti urejajo samoupravni sporazumi o njeni ustanovitvi, njen statut in drugi samoupravni akti.

7. Gospodarske dejavnosti
posebnega družbenega pomena

63. člen

Gospodarske dejavnosti posebnega družbenega pomena so tiste dejavnosti v materialni proizvodnji, ki služijo trajnemu zadovoljevanju življenjskih potreb delovnih ljudi in v katerih delovanje tržnih zakonitosti ne more biti edina podlaga za usklajevanje dela in potreb in za vrednotenje delovnih uspehov.

64. člen

Delovni ljudje v občini s samoupravnimi sporazumi v skladu z družbenimi dogovori ali zakonom oziroma odlokom občinske skupščine zagotavljajo svoje posebne družbene interese na področju komunalnega in stanovanjskega gospodarstva.

65. člen

Delovni ljudje v združenem delu in v krajevni skupnosti ter občini samostojno rešujejo svoje stanovanjske potrebe ter z družbenimi dogovori, samoupravnimi sporazumi in pogodbami po načelih vzajemnosti in solidarnosti zagotavljajo in združujejo sredstva in urejajo medsebojna razmerja, pravice in obveznosti.

Svoje interese pri graditvi, uporabi in gospodarjenju s stanovanji in pri združevanju sredstev za te namene uresničujejo delovni ljudje in občani samostojno, v hišnih svetih in v samoupravni stanovanjski skupnosti.

66. člen

Na področju stanovanjskega gospodarstva uresničujejo delovni ljudje občine Piran skupno z delovnimi ljudmi občin Izola in Koper vse zadeve v obalni skupnosti, in sicer v obalni samoupravni stanovanjski skupnosti in po skupščini obalne skupnosti.

67. člen

V obalni samoupravni stanovanjski skupnosti sodelujejo neposredno in po organih, ki jih sami volijo, stanovalci stanovanjskih hiš v družbeni lastni, lastniki delov takih hiš, pričakovalci stanovanj, organizacije združenega dela in druge družbene pravne osebe, ki vlagajo sredstva v družbeno stanovanjsko gradnjo, in organizacije, ki vzdržujejo stanovanja.

V okviru obalne samoupravne stanovanjske skupnosti delovni ljudje zagotavljajo in združujejo potrebna sredstva, odločajo o razvoju stanovanjske dejavnosti, zagotavljajo uresničevanje programa tega razvoja, upravljajo in gospodarijo s skladom stanovanjskih hiš s tem, da zagotavljajo smotrno vzdrževanje, obnavljanje in izgradnjo stanovanj ter poslovnih prostorov, vplivajo na politiko cen in uresničujejo druge skupne interese na področju stanovanjskega gospodarstva.

Ustanavljanje, način financiranja in delo samoupravne stanovanjske skupnosti se ureja z družbenim dogovorom in s samoupravnim sporazumom ali zakonom oziroma z odlokom obalne skupščine.

68. člen

Z odlokom obalne skupščine na podlagi zakona se lahko predpiše obveznost temeljnih organizacij združenega dela in drugih zavezancev, da iz dohodka izločajo in združujejo sredstva za graditev stanovanj in za pomoč delovnim ljudem in občanom z nižjimi dohodki pri graditvi in uporabi stanovanj.

69. člen

Obalna skupščina načrtuje in zagotavlja razvoj stanovanjske graditve in povezuje vse dejavnike, ki sodelujejo pri graditvi stanovanj. Občinska skupščina sprejema urbanistično dokumentacijo in zagotavlja smotrno izkoriščanje stavbnega zemljišča.

70. člen

V občini Piran so dejavnosti posebnega družbenega interesa: oskrba naselij z vodo in energijo, kanalizacija, javna čistoča, javna razsvetljava, mestni in primestni promet, vzdrževanje občinskih cest, javna kopališča, vzdrževanje javnih parkov in sprehajališč, vzdrževanje obale in vodnih objektov, čistoča morja, pogrebne storitve in tržnica.

71. člen

Svoje osebne in skupne potrebe po storitvah iz prejšnjega člena zadovoljujejo delovni ljudje na območju, kjer prebivajo, predvsem neposredno v krajevnih skupnostih. V okviru krajevnih skupnosti delovni ljudje odločajo o programu komunalnih dejavnosti, združujejo z uresničevanjem tega programa svoja sredstva, vplivajo na cene komunalnih storitev in proizvodov ter uresničujejo druge skupne interese na področju komunalnega gospodarstva.

Komunalne dejavnosti opravljajo komunalne organizacije združenega dela.

Z družbenim dogovorom oziroma z odlokom občinske skupščine se določi, kako odločajo oziroma soodločajo o zadevah, ki jih neposredno zadevajo, delovni ljudje v krajevnih skupnostih, prek organov občinske skupščine ter prek predstavnikov družbene skupnosti v komunalnih organizacijah združenega dela.

72. člen

Občinska skupščina lahko predpiše s svojim odlokom: obvezno uporabo posameznih komunalnih storitev; obvezen prispevek uporabnikov komunalnih storitev za izgradnjo posameznih komunalnih naprav ali za financiranje posamezne komunalne dejavnosti; obvezno združevanje komunalnih organizacij v poslovne skupnosti, skupno organiziranje posameznih njihovih nalog ter načela za tako organiziranje; sodelovanje predstavnikov družbene skupnosti pri upravljanju komunalne organizacije, način njihovega imenovanja ter način sodelovanja v organih komunalne organizacije.

73. člen

Delavci v komunalnih organizacijah skupaj z delovnimi ljudmi, ki so uporabniki komunalnih storitev, lahko ustanavljajo komunalne samoupravne interesne skupnosti, v katerih uresničujejo svobodno menjavo dela, skupno določajo politiko razvoja komunalnih dejavnosti, združujejo delo in sredstva, zagotavljajo opravljanje teh dejavnosti, skrbijo za njihovo stalno izpopolnjevanje in za opravljanje drugih zadev, ki izhajajo iz narave komunalne dejavnosti.

74. člen

Zaradi enotnega urejanja preskrbe z vodo in z energijo ter zaradi čiščenja morja urejajo skupna vprašanja s tega področja delovni ljudje občine Piran skupno z delovnimi ljudmi občin Izola in Koper v obalni skupnosti.

8. Družbene dejavnosti

75. člen

Za organizirano zadovoljevanje svojih osebnih in skupnih potreb po storitvah družbenih dejavnosti na področju vzgoje in izobraževanja, kulture, telesne kulture, zdravstva, socialnega varstva, varstva otrok in drugih družbenih dejavnosti ustanavljajo delovni ljudje neposredno ali prek svojih samoupravnih organizacij in skupnosti samoupravne interesne skupnosti.

V samoupravnih interesnih skupnostih delovni ljudje uresničujejo svobodno menjavo dela, enakopravno in sporazumno odločajo o opravljanju družbenih dejavnosti v skladu s skupnimi interesi, določajo politiko razvoja, združujejo sredstva za pospeševanje teh dejavnosti in opravljajo druge zadeve ali uresničujejo druge skupne interese, ki izvirajo iz narave odnosov na področjih, za katera se ustanavljajo samoupravne interesne skupnosti.

9. Vzgoja in izobraževanje

76. člen

Delovni ljudje v organizacijah združenega dela, krajevnih skupnostih in v drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih po načelih solidarnosti na podlagi samoupravnega sporazuma in družbenega dogovarjanja in na druge načine ustvarjajo pogoje za varstvo in vzgojo predšolskih otrok. Pri tem posebej skrbijo za izenačevanje pogojev, varstva, vzgoje in osnovnega šolanja vseh otrok.

77. člen

Otrokom in mlajšim polnoletnim osebam z motnjami v telesnem in duševnem razvoju se zagotavlja usposabljanje od predšolske vzgoje do vključitve v delo.

78. člen

Naloge vzgoje in varstva predšolskih otrok neposredno izvajajo vzgojnovarstvene in druge organizacije v skladu z zakonom in statutom teh organizacij.

V krajih, kjer ni pogojev za ustanovitev vzgojnovarstvenega zavoda kot samostojne organizacije, se organizira varstvo in vzgoja predšolskih otrok v posebnih oddelkih pri osnovni šoli ali v zunanjih oddelkih vzgojnovarstvenih zavodov.

79. člen

V občini se ustanovi skupnost otroškega varstva z nalogo, da sprejme program družbenega varstva otrok; skrbi za zagotavljanje sredstev za uresničevanje nalog družbenega varstva otrok; za ustrezno kadrovske zasledbo in za krepitev materialne osnove tega varstva; organizira in pospešuje razvoj dnevnega varstva in vzgoje, družbene prehrane in telesne kulture otrok ter omogoča, da bodo te oblike dostopne vsem otrokom, ne glede na dohodek njihovih staršev; sodeluje z občinsko skupščino, s samoupravnimi interesnimi skupnostmi, krajevnimi skupnostmi, z organizacijami združenega dela ter s strokovnimi inštitucijami, pri uresničevanju nalog družbenega varstva otrok in pri drugih vprašanjih, pomembnih za razvoj družbenega varstva otrok; pospešuje sodelovanje in združevanje na področju otroškega varstva v občini in med občinami; opravlja druge naloge na področju otroškega varstva v skladu z zakonom in družbenimi dogovori ter s samoupravnimi sporazumi s tega področja.

80. člen

S samoupravnim sporazumom se lahko ustanovi temeljna skupnost otroškega varstva za območje več občin.

81. člen

Da bi delovni ljudje organizirano zadovoljevali svoje in skupne potrebe na področju vzgoje in izobraževanja, se ustanovi izobraževalna skupnost z nalogo, da: uresničuje družbeno politiko razvoja osnovnega šolstva; skrbi za organizacijo in razvoj dejavnosti osnovnih šol; sodeluje z organizacijami s področja vzgoje in izobraževanja, z občinsko skupščino in z njenimi organi, s krajevnimi skupnostmi, z drugimi samoupravnimi interesnimi skupnostmi, z družbenopolitičnimi organizacijami in z organizacijami s področja zdravstva ter s temeljnimi organizacijami združenega dela pri sprejemanju načrtov in programov razvoja osnovnega šolstva, pri usmerjanju razvoja mreže in zmogljivosti osnovnih šol, pri organizaciji male šole, podaljšanega bivanja in prehrane otrok v osnovni šoli; uresničuje družbeno, socialno in kadrovske politiko na področju osnovnega šolstva; zagotavlja sredstva za dejavnost in materialno osnovo osnovnih šol, upravlja s temi sredstvi, pripravlja metodologijo oblikovanja cen, normativov in drugih meril glede stroškov in dejavnosti; obravnava in ureja vprašanja, ki zadevajo organizacijo in razvoj dejavnosti otroškega varstva; se sporazumeva o merilih, o sredstvih in o politiki delitve dohodka; sodeluje z drugimi izobraževalnimi skupnostmi pri vprašanjih splošnega in skupnega pomena; obravnava druga vprašanja in izvršuje druge naloge s področja vzgoje in izobraževanja.

82. člen

S samoupravnim sporazumom se lahko ustanovi obalna izobraževalna skupnost (izobraževalna skupnost občin Izola, Koper in Piran).

83. člen

Zaradi zagotovitve pravic delovnih ljudi do obveznega osnovnošolskega izobraževanja in vzgoje, ustanavlja občinska skupščina osnovne šole v skladu z zakonom in zagotavlja pogoje za njihovo delo.

84. člen

O ustanavljanju in ukinjanju osnovnih šol in njihovih podružnic odloča občinska skupščina v skladu z zakonom po predhodnem mnenju zainteresiranih krajevnih skupnosti in izobraževalne skupnosti.

85. člen

Za glasbeno vzgojo in izobraževanje te vzgoje na drugih področjih kulturnih dejavnosti se v občini ustanovljajo glasbene šole in uvajajo druge oblike glasbene, umetniške in splošne kulturne vzgoje mladine in drugih delovnih ljudi.

86. člen

Za stalno izobraževanje in izpopolnjevanje družbenih, strokovnih in splošnih znanj, ki so potrebna za delo, samoupravljanje in osebno življenje delovnih ljudi, organizira delavska univerza oblike stalnega izobraževanja odraslih.

87. člen

Izobraževalne dejavnosti, ki omogočajo delavcem, da se uvedejo v delo, da si priskrbijo poklicno izobrazbo ter stalno izpopolnjujejo strokovno, družbeno in splošno znanje, ki je potrebno za delo in samoupravljanje, in da se specializirajo ali prekvalificirajo glede na spremembe v organizaciji dela in v tehnološkem razvoju, organizirajo izobraževalni centri pri organizacijah združenega dela in druge zainteresirane organizacije in skupnosti.

88. člen

V občini se v sodelovanju z zainteresiranimi organizacijami združenega dela, samoupravnimi interesnimi skupnostmi, z drugimi občinami ter z republiški organi ustvarjajo materialni in drugi pogoji za delo srednjih šol in dijaških domov, se razvijajo ustrezne oblike višjega in visokega šolstva ter se spodbuja ustanavljanje izobraževalnih skupnosti za poklicno izobraževanje.

Naloge iz prejšnjega odstavka se izvajajo v obalni skupnosti.

89. člen

Delovni ljudje v občini omogočajo po organizacijah združenega dela, samoupravnih interesnih skupnosti in po občinski skupščini ter v skladu s kadrovske politiko enake pogoje izobraževanja, ne glede na socialni položaj učencev in študentov, s tem, da jim zagotavljajo štipendije, brezobrestna posojila in druge oblike pomoči pri šolanju.

V ta namen se v občini oziroma v sodelovanju z drugimi občinami z družbenim dogovorom ali s samoupravnim sporazumom ustanovi sklad za štipendiranje.

Kultura

90. člen

Delovni ljudje in občani v občini razvijajo kulturno-prosvetno dejavnost, znanstveno-raziskovalno delo na področju kulture, skrbijo za ustanavljanje in delovanje kulturno-prosvetnih organizacij in društev, pospešujejo zlasti delovanje amaterske in tiste kulturno-prosvetne dejavnosti, ki zajema širši krog delovnih ljudi, skrbijo za varstvo in vzdrževanje kulturnih in zgodovinskih spomenikov in spominskih obeležij ter opravljajo druge zadeve in uresničujejo druge skupne interese na področju kulture in prosvete.

91. člen

Kulturne dejavnosti opravljajo organizacije združenega dela s področja kulture in drugih družbenih dejavnosti ter gospodarstva, kulturno-prosvetne organizacije, kakor tudi posamezniki s svojim umetniškim ustvarjanjem.

92. člen

Za uveljavljanje samoupravnih odnosov na področju kulturnih dejavnosti in za njihov hitrejši razvoj se ustanovi kulturna samoupravna skupnost, ki opravlja predvsem naslednje naloge: programira, spremlja in preučuje razmere in dosežke v kulturni dejavnosti, razvilitost kulturnih potreb in možnosti za njihovo zadovoljevanje; spodbuja in podpira kvalitetne kulturne in umetniške dosežke in skrbi, da bodo kulturne vrednote dostopne vsem delovnim ljudem; spodbuja in podpira v sodelovanju z vzgojno izobraževalnimi in drugimi dejavniki kulturno vzgojo občanov, posebno mladine; sodeluje pri usmerjanju razvoja kulturne dejavnosti v okviru načrtovanja splošnega družbenega razvoja; zagotavlja sredstva za izvajanje sprejetih programov kulturne dejavnosti, upravlja s sredstvi in določa pogoje za njihovo uporabo; spremlja delo kulturnih institucij in skrbi, da delujejo v skladu z družbenimi potrebami; programira razširjeno reprodukcijo na področju kulturne dejavnosti; s smotno kadrovske politiko skrbi za usposabljanje poklicnih in amaterskih kulturnih kadrov; opravlja tudi druge naloge s področja kulture.

93. člen

Kulturna skupnost povezuje in spodbuja amaterske organizacije vseh kulturnih dejavnosti v organizacijah združenega dela in v krajevnih skupnostih.

94. člen

S samoupravnim sporazumom se lahko ustanovi obalna kulturna skupnost (kulturna skupnost občin Izola, Koper in Piran).

95. člen

O ustanovitvi in ukinjanju organizacij združenega dela s področja kulture odločata občinska skupščina in interesna samoupravna skupnost v skladu z zakonom.

96. člen

V sodelovanju z občinskimi skupščinami in interesnimi skupnostmi se lahko zaradi uspešnejšega in racionalnejšega dela ustanovijo organizacije združenega dela s področja kulture tudi za območje več občin.

Telesna kultura

97. člen

Delovni ljudje v občini ustvarjajo zaradi izboljševanja zdravstvenega stanja, zaradi produktivnosti dela in zaradi obrambnih sposobnosti in rekreacije materialne, organizacijske in druge pogoje za razvoj telesne kulture, za telesno vzgojo otrok in mladine v vzgojno-varstvenih zavodih in v šolah.

Organizacije združenega dela, krajevne skupnosti ter športna društva in organizacije, kakor tudi vzgojnovarstvene in izobraževalne organizacije izvajajo aktivno telesno kulturo, športno in rekreacijsko dejavnost delovnih ljudi in občanov.

98. člen

V urbanističnih aktih morajo biti določene ustrezne površine za otroška igrišča, za šport in rekreacijo delovnih ljudi in občanov.

Pri šolah, ki so na osnovi učnih programov dolžne skrbeti za telesno vzgojo učencev, morajo biti potrebne površine in objekti za telesno-vzgojno dejavnost.

Te površine ne smejo biti uporabljene za druge namene.

99. člen

Za samoupravno in organizirano zadovoljevanje potreb na področju telesne kulture, športa in rekreacije se v občini ustanovi samoupravna interesna skupnost, ki ima predvsem naslednje naloge: skrbi za razvoj in uveljavljanje telesno-kulturne dejavnosti in ga usklajuje s splošnimi družbenimi potrebami; sodeluje z občinsko skupščino, s temeljnimi organizacijami združenega dela, krajevnimi skupnostmi ter interesnimi skupnostmi pri oblikovanju razvojnih načrtov ter daje mnenja in predloge o vprašanih, ki zadevajo telesno-kulturne dejavnosti in ki so pomembni za njihov razvoj; skrbi za materialne in druge pogoje razvoja telesnokulturne dejavnosti, zlasti za izgradnjo in za vzdrževanje objektov ter za vzgojo strokovnih kadrov; določa načela in merila delitve ter uporabe sredstev; skrbi za skladen razvoj telesne kulture vseh delovnih ljudi; sprejema akcijske, letne, srednjeročne in dolgoročne programe za delo in razvoj telesno-kulturne dejavnosti; izvaja druge naloge, pomembne za razvoj telesne kulture.

100. člen

S samoupravnim sporazumom se lahko ustanovi obalna telesno-kulturna skupnost (telesno-kulturna skupnost občin Izola, Koper in Piran).

Zdravstveno varstvo

101. člen

Delovni ljudje in občani v občini skrbijo za razvoj telesno-kulturne dejavnosti, zlasti v vzgojnovarstvenih zavodih, v šolah, organizacijah združenega dela in v množičnih telesno-kulturnih organizacijah, zagotavljajo sredstva za delo teh organizacij ter za gradnjo, za vzdrževanje telesno-vzgojnih objektov in opravljajo druge zadeve in uresničujejo druge skupne interese na področju telesne kulture.

102. člen

Neposredne naloge na področju zdravstvenega varstva izvajajo temeljne organizacije združenega dela s področja zdravstva in druge organizacije na podlagi zakona ter samoupravnih sporazumov in družbenih dogovorov.

103. člen

Organizacije združenega dela so dolžne organizirati in izvajati za svoje delavce varstvo pri delu in ukrepe za preprečevanje nesreč pri delu.

104. člen

Z družbenimi dogovori in s samoupravnimi sporazumi ter z zakoni se v občini zagotavljajo tudi materialni pogoji za zdravstveno preventivo, predvsem za preprečevanje in zatiranje nalezljivih bolezni, za preskrbo prebivalcev z zdravo pitno vodo in za varstvo človekovega okolja.

105. člen

Za zagotovitev zdravstvenega varstva matere in otroka se organizirajo dispanzerji ter posvetovalnice za žene in otroke, patronažna in babiška služba, šolske ambulante ter sistematični zdravstveni pregledi otrok in šolske mladine.

106. člen

V sodelovanju z občinskimi skupščinami in interesnimi skupnostmi se lahko ustanovijo organizacije združenega dela in samoupravne interesne skupnosti s področja zdravstva za območje več občin.

Socialno varstvo

107. člen

Delovni ljudje v občini ustvarjajo po načelu solidarnosti in vzajemnosti pogoje za socialno varnost vseh občanov.

Neposredno aktivnost na področju socialnega varstva in socialne politike izvajajo organizacije združenega dela, krajevne skupnosti, samoupravne interesne skupnosti, strokovna socialna služba in druge organizacije in skupnosti v skladu z zakonom.

108. člen

Z načrtno socialno politiko se v občini odpravljajo neupravičene socialne razlike in pojavi, ki povzročajo socialne probleme.

109. člen

V občini se posveča posebna skrb varstvu otrok, materam in družinam in se v ta namen še posebej razvija in pospešuje delovanje vzgojnih posvetovalnic, rejništvo, skrbništvo in druge oblike varstva otrok.

V občini se zagotavlja pomoč in varstvo ostarelim, bolnim, invalidom in drugim osebam, ki niso zmožne, da bi skrbele zase.

Delovnim ljudem in občanom, ki nimajo nobenih virov dohodkov, zagotovi najnujnejša sredstva za preživljanje občinska skupščina s predpisi.

110. člen

V krajevnih skupnostih delovni ljudje spremljajo in rešujejo vprašanja socialnega varstva na svojem območju ter v sodelovanju s strokovno socialno službo, z zdravstvenimi, družbenopolitičnimi in drugimi organizacijami organizirajo sosedsko in druge vrste pomoči socialno ogroženim občanom.

Varstvo borcev in vojaških vojnih invalidov

111. člen

Občinska skupščina spremlja stanje in probleme borcev NOV, španskih borcev, borcev za severno mejo, vojaških vojnih invalidov in družin padlih borcev.

V sodelovanju z organizacijami združenega dela in drugimi organizacijami ter skupnostmi sprejema ukrepe za izboljšanje varstva borcev ter invalidov, posebno za ureditev njihovega materialnega položaja, zdravstvenega varstva in stanovanjskih razmer.

112. člen

Občinska skupščina določa kriterije in oblike družbene materialne pomoči borcem ter invalidom oziroma njihovim družinam in zagotavlja potrebna sredstva za ta namen.

10. Samoupravni položaj delovnih ljudi v krajevnih skupnostih

113. člen

Delovni ljudje in občani v krajevni skupnosti določajo vsebino in način zadovoljevanja ter uresničevanja svojih skupnih potreb, interesov in nalog na področju mesebojnih odnosov v naselju, gospodarjenja s prostorom, urbanističnega programiranja in urejanja naselij, otroškega in socialnega varstva, zdravstvenega varstva, vzgoje in izobraževanja, prosvete in kulture, telesne kulture ter rekreacije, stanovanjske politike in upravljanja stanovanj, komunalnih, turističnih in drugih dejavnosti za neposredno zadovoljevanje njihovih potreb ter potreb družin in gospodinjestev, varstva interesov potrošnikov, organizacije splošnega ljudskega odpora in družbene samozaščite, varstva naravnega okolja, varstva kulturnih in zgodovinskih spomenikov, upravljanja družbenega premoženja ter drugih področij skupnega življenja in sprejemajo programe in plane razvoja te skupnosti, s katerimi določijo tudi način združevanja in uporabe sredstev in dela za uresničevanje posameznih skupnih nalog.

114. člen

Svoje skupne potrebe in interese delovni ljudje v krajevni skupnosti zadovoljujejo in uresničujejo neposredno na svojih zborih, v krajevnih organizacijah Socialistične zveze delovnega ljudstva in drugih družbenopolitičnih in družbenih organizacijah, v društvih, v skupnostih potrošnikov in uporabnikov določenih dobrin in storitev, na zborih stanovalcev, v hišnih svetih in v stanovanjskih skupnostih, z referendumom, s samoupravnimi sporazumi, po svojih delegatih v organizacijah združenega dela, ki opravljajo dejavnosti ali zadeve posebnega družbenega interesa, samoupravnih interesnih skupnosti in v občini ter širših družbenopolitičnih skupnostih, določene skupne potrebe pa v skupščini in v svetu ter v delovnih telesih krajevne skupnosti.

115. člen

Krajevno skupnost ustanovijo delovni ljudje posameznega naselja, dela naselja ali več gospodarsko, komunalno, komunikacijsko ali drugače povezanih naselij, upoštevajoč pogoje za uspešno skupno delovanje, za uresničevanje nalog krajevne skupnosti, za zadovoljevanje skupnih interesov delovnih ljudi v krajevni skupnosti ter interesov delovnih ljudi posameznih območij krajevne skupnosti, upoštevajoč možnosti za oblikovanje vzgojno-izobraževalnega in kulturnega sedeža, možnosti organiziranja splošnega ljudskega odpora in civilne zaščite ter možnosti sodelovanja pri oblikovanju politike v občini.

116. člen

Pobudo za ustanovitev krajevne skupnosti ali združitve krajevnih skupnosti, ki mora biti obrazložena in mora vsebovati obseg, meje, ime in sedež krajevne skupnosti, lahko da krajevnim organizacijam Socialistične zveze delovnega ljudstva: najmanj desetina delovnih ljudi in občanov območja, za katero se predlaga ustanovitev ali združitve; zbor delovnih ljudi posameznega naselja ali dela naselja, za katero se predlaga ustanovitev ali združitve krajevnih skupnosti; zbor delovnih ljudi posamezne organizacije združenega dela, ki deluje na območju, za katero se predlaga ustanovitev ali združitve krajevne skupnosti; družbenopolitične organizacije z območja, za katero se predlaga ustanovitev ali združitve krajevne skupnosti.

Ko sprejme pobudo, skliče krajevna organizacija Socialistične zveze delovnega ljudstva zbere delovnih ljudi na vsem območju, kjer želijo delovni ljudje ustanoviti krajevno skupnost oziroma na območju vseh krajevnih skupnosti, ki jih želijo delovni ljudje združiti, da o pobudi razpravljajo in odločajo.

117. člen

Sklep zbora je veljaven, če je na zboru navzoča najmanj petina delovnih ljudi z območja zbora in če je za sklep glasovala večina navzočih delovnih ljudi.

Krajevna skupnost je ustanovljena oziroma združena, če se je za njeno ustanovitev oziroma združitve izrekla večina zborov delovnih ljudi z območja, za katero želijo ustanoviti krajevno skupnost oziroma združiti v novo krajevno skupnost.

Ko odločajo o ustanovitvi ali združitvi krajevne skupnosti, določijo delovni ljudje na zboru tudi rok, do katerega naj se opravijo priprave za začetek dela krajevne skupnosti.

118. člen

Krajevna skupnost je pravna oseba.

Krajevna skupnost ima svoj statut, ki ga sprejmejo delovni ljudje na zborih občanov v krajevnih skupnostih, po javni razpravi v Socialistični zvezi delovnega ljudstva na enak način kot sklep o ustanovitvi oziroma združitvi krajevne skupnosti.

Delovni ljudje v krajevni skupnosti določijo v svojem statutu: območje, pravice in dolžnosti, organizacijo in organe krajevne skupnosti; naloge, ki jih poverjajo svetu krajevne skupnosti in drugim organom samoupravljanja; naloge, pravice, dolžnosti, odgovornost, način dela, volitve in odpoklic delegacije krajevne skupnosti oziroma delegatov in odnos delegacij do dejavnikov, s katerimi je povezana krajevna skupnost; odnosi med krajevno skupnostjo ter družbenimi organizacijami in društvi; vsebina in način sodelovanja ter odnosi med krajevno skupnostjo in občinsko skupščino in njenimi organi; način urejanja odnosov z organizacijami združenega dela, organizacijami združenega dela posebnega družbenega pomena in drugimi samoupravnimi organizacijami; način samoupravnega sporazumevanja in družbenega dogovarjanja krajevne skupnosti z drugimi dejavniki;

način oblikovanja in sprejemanja ter uresničevanja programov razvoja krajevne skupnosti; javnost dela in odgovornost v krajevni skupnosti; način zbiranja in odločanja o porabi sredstev za zadovoljevanje skupnih potreb v krajevni skupnosti v skladu s programom razvoja krajevne skupnosti, pravice, dolžnosti, vloge, pristojnosti in način dela zborov delovnih ljudi in vprašanja, o katerih odločajo; vprašanja, o katerih odločajo na referendumu; druga temeljna vprašanja, ki so pomembna za delovanje krajevne skupnosti in življenje delovnih ljudi v njej.

119. člen

Zaradi ustvarjanja in zagotavljanja materialnih in drugih pogojev za svoje življenje in delo se lahko delovni ljudje v krajevnih skupnostih neposredno povezujejo v skupnost krajevnih skupnosti in oblikujejo konferenco delegatov krajevnih skupnosti, v kateri na samoupravni podlagi ugotavljajo, usklajujejo in uresničujejo interese skupnega pomena.

Dve ali več krajevnih skupnosti lahko sprejme skupne programe razvoja posameznih dejavnosti in za izvrševanje takih programov ustanovijo skupne organe in organizacije.

120. člen

Svoje skupne potrebe, interese in naloge v krajevni skupnosti ljudje zadovoljujejo in uresničujejo: s sredstvi, ki jih sami neposredno prispevajo s samoprispevkom ali pridobijo na drug način z delom dohodka, ki ga za zadovoljevanje skupnih potreb v krajevni skupnosti namenijo delavci temeljnih organizacij združenega dela z območja krajevne skupnosti in temeljne organizacije združenega dela, katerih delavci živijo na območju te krajevne skupnosti; s sredstvi, ki se na podlagi družbenega plana občine, programov in planov samoupravnih interesnih skupnosti in organizacij združenega dela določijo za uresničevanje programa krajevne skupnosti in za zadovoljevanje komunalnih, socialnih in drugih potreb delovnih ljudi in občanov v krajevni skupnosti; s sredstvi, ki jih krajevna skupnost samostojno ustvari z določenimi dejavnostmi; z delom davkov, taks in drugih dajatev ter najemnin in zakupnin od nepremičnin splošne družbene lastnine, zbranih na območju krajevne skupnosti za uresničevanje njenih nalog v skladu s plani in programi razvoja krajevne skupnosti in občine; z dopolnilnimi sredstvi iz proračuna občine; s prostovoljnimi združevanjem sredstev družbenopolitičnih in družbenih organizacij, združenj in društev v krajevni skupnosti; z darili, zapuščinami in drugimi sredstvi.

121. člen

Dopolnilna sredstva iz občinskega proračuna se delijo med krajevne skupnosti predvsem po naslednjih načelih; solidarnost med krajevnimi skupnostmi na različni stopnji gospodarskega in socialnega razvoja; družbeno-gospodarski učinek vloženih finančnih sredstev; pospešeno razvijanje manj razvitih območij v posameznih krajevnih skupnostih; pospeševanje deficitarnih družbenih dejavnosti v krajevni skupnosti.

122. člen

Za zadovoljevanje in uresničevanje določenih skupnih potreb in interesov delovni ljudje in občani v krajevnih skupnostih s samoupravnim sporazumom in z družbenim dogovorom na podlagi programa in plana razvoja krajevne skupnosti združujejo svoja sredstva s sredstvi drugih organizacij združenega dela, samoupravnih interesnih skupnosti, drugih organizacij in občine.

Krajevna skupnost razpolaga s svojimi sredstvi samostojno, skladno s svojimi programi.

Namenska sredstva se razporejajo za namene, za katere so bila dana ali pridobljena.

Program in plan razvoja, finančne načrte in poročila o njihovem izvajanju obravnavajo zbori delovnih ljudi v krajevni skupnosti na način, ki ga določi statut krajevne skupnosti.

123. člen

Vzdrževanje objektov ali zadovoljevanje skupnih potreb občanov, ki je v pristojnosti občine, se lahko prepusti krajevni skupnosti s posebno pogodbo.

V pogodbi se med drugim določi tudi način financiranja teh zadev.

124. člen

Krajevne skupnosti lahko sodelujejo z drugimi krajevnimi skupnostmi v občini, v SR Sloveniji in v drugih socialističnih republikah;

v okviru sprejete zunanje politike Socialistične federativne republike Jugoslavije in mednarodnih pogodb pa tudi z ustreznimi skupnostmi tujih držav.

11. Kadrovska politika in zaposlovanje.

125. člen

Delovni ljudje v organizacijah združenega dela, krajevnih skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih, družbenopolitičnih organizacijah in drugih organizacijah in skupnostih ter v občinski skupščini so nosilci kadrovske politike v občini.

126. člen

Kadrovska politika v občini se določa po naslednjih načelih: odprtost in javnost; ustvarjanja ugodnih pogojev, da delovni ljudje lahko odločajo o kadrovski politiki; dolgoročnega načrtovanja vzgoje potrebnih kadrov v skladu s potrebami združenega dela; izbora takih ljudi na odgovorne funkcije in na delovna mesta, ki imajo strokovne, delovne in moralno-politične kvalitete in ki s svojim delovanjem dokazujejo pripadnost samoupravni socializmu in prispevajo h krepitvi položaja delavskega razreda in vseh delovnih ljudi; uporabe znanstvenih dognanj pri vodenju kadrovske politike, kot tudi po drugih družbeno priznanih načelih.

127. člen

Z družbenim dogovorom se določi postopek vodenja kadrovske politike, zagotavljanje sredstev za vzgojo kadrov, kriterijev za izbiro kadrov in za varovanje demokratičnega postopka kandidiranja.

Družbeni dogovor predlagata organizaciji Socialistične zveze delovnega ljudstva in Zveze sindikatov, sprejemajo pa ga samoupravni organi temeljnih organizacij združenega dela, krajevnih in interesnih skupnosti, občinska skupščina, obalna skupščina in družbenopolitične organizacije v občini in na obali.

128. člen

Delovni ljudje v občini določajo v okviru Socialistične zveze delovnega ljudstva družbene kriterije za izbor delegacij in delegatov, zagotavljajo demokratično predlaganje in izbor kandidatov za člane delegacij in za opravljanje samoupravnih javnih in drugih družbenih funkcij v občini.

129. člen

Delovni ljudje v obalni skupnosti skrbijo za usklajevanje kadrovske politike, poklicnega usmerjanja mladine in štipendiranje v skladu z družbenim dogovorom.

Politiko zaposlovanja izvajajo temeljne organizacije združenega dela, skupnost za zaposlovanje, druge samoupravne organizacije in skupnosti in občinska skupščina.

12. Varstvo človekovega okolja

130. člen

Delovni ljudje in občani smotno gospodarijo s prostorom, varujejo okolje ter urejajo naselja in prostor v občini z namenom, da se uskladijo potrebe za delo, stanovanje, za počitek, za kulturo in rekreacijo ter tako ustvarjajo pogoji za smotrni razvoj vseh območij v občini in zagotovijo skladnost skupnih in posebnih interesov.

Posamezna krajinska območja in predmeti narave, rastlinski in živalski svet, območja, ki so namenjena za rekreacijo, morje in morska obala, reke, potoki in njihova obrežja, studenci in talna voda ter zrak so pod posebnim družbenim varstvom.

131. člen

Občina določa splošno smer politike organizacije prostorskega usmerjanja in varstva človekovega okolja s prostorskim planom v okviru obalne in republiškega prostorskega plana.

132. člen

Občina, krajevne skupnosti in organizacije združenega dela še posebej skrbijo za varstvo naravnega okolja, za njegovo ovrednotenje in oživiljanje ter zagotavljajo pogoje za preprečevanje zdravju škodljivih posledic, ki nastajajo v proizvodnji, porabi in prometu v občini.

13. Vloga družbenopolitičnih organizacij

133. člen

Družbenopolitične organizacije se v skladu s svojo vlogo in z nalogami v razmerju do občinske skupščine in njenih organov, organizacij

združenega dela, krajevnih skupnosti, samoupravnih interesnih skupnosti in do drugih samoupravnih organizacij in skupnosti vključujejo kot aktivne družbenopolitične sile v dogajanja v družbenem in gospodarskem življenju v občini.

134. člen

Zveza komunistov kot organizirana vodilna idejno-politična sila delavskega razreda in vseh delovnih ljudi je glavni pobudnik in nosilec politične dejavnosti pri oblikovanju in nadaljnjem razvoju socialističnih samoupravnih družbenih odnosov, za krepitev socialistične družbene in demokratične zavesti in za varstvo in za nadaljnji razvoj socialistične revolucije.

Na tej podlagi je Zveza komunistov idejno usmerjevalni faktor novih družbenih odnosov, ustvarjajoč široko iniciativnost vseh delovnih ljudi pri reševanju družbenopolitičnih vprašanj ter je tako bistven dejavnik notranjega življenja in funkcioniranja samoupravnih organov in institucij v samoupravnem družbenopolitičnem sistemu.

135. člen

V Socialistični zvezi delovnega ljudstva Slovenije kot prostovoljni in demokratični zvezi delovnih ljudi in občanov ter vseh organiziranih socialističnih sil z Zvezo komunistov kot vodilno idejno in politično silo delovni ljudje kot posamezniki in organizirani v družbenopolitičnih organizacijah uresničujejo politično in akcijsko enotnost socialističnih sil ter v ta namen: obravnavajo vsa družbena vprašanja, zavzemajo stališča in dajejo politične pobude z vseh področij družbenega življenja, določajo skupne programe družbene dejavnosti in skupna družbena merila za volitve delegacij in delegatov ter zagotavljajo demokratično predlaganje in določanje kandidatov za člane delegacij in za delegate ter za samoupravne, javne in druge družbene funkcije, obravnavajo splošna vprašanja kadrovske politike in vzgoje kadrov ter določajo merila za izbiranje kadrov, opravljajo družbeno nadzorstvo in presojo delo organov oblasti in samoupravljanja, zagotavljajo obveščanje delovnih ljudi in občanov in vpliv na javno komuniciranje, se borijo za humane, socialistične demokratične odnose in odpravljajo pojave, ki takim odnosom škodujejo.

136. člen

V sindikatu kot najširši organizaciji delavskega razreda se delavci borijo za uresničevanje svojega ustavnega položaja v združenem delu v vsem družbenem življenju, zavzemajo se za svoje usposabljanje v ta namen, za demokratično predlaganje in določanje kandidatov za delegacije, za delegate in za organe v združenem delu in v družbenopolitični skupnosti, za varstvo pravic, življenjskega standarda in socialne varnosti delavcev.

Sindikati daje pobude in sodeluje pri samoupravnem sporazumevanju in družbenem dogovarjanju in daje predloge, ki se nanašajo na družbeni in materialni položaj delavskega razreda.

137. člen

V organizaciji Zveze združenj borcev NOV kot prostovoljni organizaciji udeležencev NOB delovni ljudje in občani v skladu s programom Zveze komunistov in Socialistične zveze delovnega ljudstva razvijajo tradicije NOB in jih prenašajo na mlade generacije, prizadevajo si za napredek socialističnih in samoupravnih odnosov, za krepitev enakopravnosti, bratstva in enotnosti med narodi in narodnostmi, medčloveški humanih odnosov in solidarnost. Zavzemajo se za urejanje socialnih, stanovanjskih, zdravstvenih in drugih vprašanj udeležencev NOB in njihovih družinskih članov, dajejo pobude in predloge skupščinam družbenopolitičnih in samoupravnih interesnih skupnosti za reševanje vprašanj s tega področja.

138. člen

Mladina v občini se zaradi uresničevanja skupnih interesov združuje v obalno organizacijo Zveze mladine Slovenije, ki temelji na aktivih v temeljnih organizacijah združenega dela, v kmetijskih organizacijah združenega dela, v krajevnih skupnostih, v šolah vseh stopenj in v organizacijah in društvih, ki delajo z mladino in v drugih oblikah združevanja.

Mladi ljudje in občani, organizirani v Zvezi mladine, se vključujejo v družbenopolitično življenje v občini, v organizacijah združenega dela in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih in krajevnih skupnostih, objavljajo vprašanja, ki zadevajo položaj mladih, usklajujejo mnenja in dajejo pobude in predloge o vprašanjih, za katera so mladi še posebej zainteresirani.

139. člen

Na pobudo organizacij Zveze komunistov, Socialistične zveze, sindikata in drugih zainteresiranih družbenopolitičnih organizacij lahko občinska skupščina in njeni organi organizirajo skupne sestanke ali posvetovanja delegacij organizacij združenega dela, delegacij krajevnih skupnosti in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti zaradi obravnavanja določenih vprašanj, za katera so te zainteresirane.

140. člen

Občinska skupščina in njeni organi sodelujejo z družbenopolitičnimi organizacijami zlasti pri organiziranju javnih razprav, ob pripravi družbenih dogovorov, ob volitvah delegacij, pri organiziranju konference delegacij, ob izvajanju družbene zaščite samoupravnih pravic delovnih ljudi in občanov ter družbene lastnine, na področju družbene samozaščite in ob vseh pomembnejših vprašanjih družbenega življenja v občini.

141. člen

Občinska skupščina in njeni organi so dolžni obravnavati mnenja in predloge, ki jih delovni ljudje in občani podajajo na konferencah, javnih tribunah, v sekcijah in drugih oblikah delovanja družbenopolitičnih organizacij.

142. člen

Občinska skupščina in njeni organi seznanjajo družbenopolitične organizacije s svojim delovanjem tudi tako, da jim pošiljajo gradivo, poročila, analize in druge informacije o pomembnejših vprašanjih.

143. člen

Delegacije v organizacijah združenega dela, krajevnih skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih so dolžne ob sprejemanju svojih stališč in odločanju o posameznih vprašanjih v skupščinah družbenopolitičnih skupnostih, v samoupravnih organih v organizacijah združenega dela, krajevnih skupnostih in samoupravnih interesnih skupnostih obravnavati in upoštevati mnenja, predloge in pobude družbenopolitičnih organizacij.

144. člen

Občinska skupščina zagotavlja materialne pogoje za delo Socialistične zveze delovnega ljudstva, Zveze združenj borcev NOV in Zveze mladine.

14. Družbene in društvene organizacije ter društva

145. člen

Družbene in društvene organizacije ter društva, ki jih delovni ljudje in občani ustvarjajo v skladu z družbenimi potrebami na podlagi programa Socialistične zveze delovnega ljudstva, krepijo med delovnimi ljudmi in občani samoupravne socialistične odnose, skrbijo za zadovoljevanje potreb in interesov raznovrstnih aktivnosti ter opravljajo druge socialno-humanitarne dejavnosti.

Občinska skupščina spodbuja in podpira ustanavljanje in delovanje družbenih in društvenih organizacij ter društev v občini.

Občinska skupščina zagotavlja posebno skrb za materialne pogoje za delo Zveze vojaških vojnih starešin, kot specifične družbene organizacije, Rdečega križa in za tiste organizacije in društva, katerih cilj je skrb za občane, ki so pod posebnim družbenim varstvom, in organizacijam ter društvom, ki imajo pomen za krepitev obrambne sposobnosti občanov.

15. Oblike družbenega samoupravljanja

146. člen

Delovni ljudje v občini sodelujejo pri reševanju družbenih in drugih zadev oziroma jih rešujejo ter opravljajo funkcije družbenega samoupravljanja na zborih delovnih ljudi v temeljnih organizacijah združenega dela, samoupravnih interesnih skupnostih, krajevnih skupnostih in v drugih samoupravnih organizacijah ter skupnostih z referendumom, z javno razpravo, z anketo, po delegatih in z drugimi oblikami samoupravljanja (zbor uporabnikov storitev, zbor potrošnikov).

Zbori delovnih ljudi

147. člen

Delovni ljudje na svojih zborih v organizacijah združenega dela, v krajevnih skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih: obravnavajo vprašanja, ki

so pomembna za te organizacije in skupnosti, kakor tudi vprašanja, ki so širšega družbenega pomena in dajejo pobude in predloge za reševanje teh vprašanj; obravnavajo poročila in predloge svojih organov samoupravljanja, delegacij in delegatov v občinski skupščini in drugih skupščinah družbenopolitičnih skupnosti, drugih samoupravnih organizacij in skupnostih, v katerih njihovi delegati sodelujejo, in po potrebi o teh poročilih in predlogih odločajo; predlagajo občinski skupščini in njenim organom ter organizacijam združenega dela, krajevnim in interesnim skupnostim in drugim samoupravnim organizacijam in skupnostim ukrepe za izvrševanje določenih zadev; opravljajo kontrolo nad delom občinske skupščine in njenih organov ter nosilcev javnih funkcij, organizacij združenega dela oziroma drugih samoupravnih organizacij in skupnosti, posebno, če gre za opravljanje dejavnosti posebnega družbenega interesa za občino in delovne ljudi v njej; samostojno odločajo o vprašanjih, ki jih določa ta statut in drugi predpisi ter statuti samoupravnih organizacij in skupnosti.

148. člen

Zbori delovnih ljudi samostojno odločajo o: ustanavljanju krajevne skupnosti in sprejemanju splošnih aktov te skupnosti, če je tako določeno v statutu občine oziroma v statutu krajevne skupnosti; volitvah in razrešitvah organov krajevne skupnosti v skladu s statutom te skupnosti.

149. člen

Zbori delovnih ljudi obvezno razpravljajo o predlogih: iz katerih izhajajo materialne in delovne obveznosti za delovne ljudi s področja zbora, če te obveznosti ne izhajajo iz predpisov pristojnih organov; za spremembo in dopolnitev statuta občine oz. statuta krajevne skupnosti; urbanističnega programa in načrta; dolgoročnega in srednjeročnega programa razvoja oziroma družbenega plana; občinskega proračuna.

150. člen

Zbor delovnih ljudi sklicuje občinska skupščina, svet krajevne skupnosti, organizacija Socialistične zveze delovnih ljudi po lastni pobudi, na pobudo delegacij ali konference delegacij, na pobudo delovnih ljudi, organizacij in društev.

151. člen

Sklicatelj zbora delovnih ljudi mora razglasiti sklic zbora najmanj tri dni pred njegovim začetkom. Razglas mora vsebovati predlog dnevnega reda, čas in kraj zbora in na čigavo pobudo sklicuje zbor.

152. člen

Zbor delovnih ljudi vodi delovno predsedstvo, ki zagotovi, da se v zapisnik vnesejo vsi sklepi in predlogi zbora, po potrebi pa tudi posamezna ločena mnenja.

Zbor je sklepčen, če je na njem navzoča najmanj devetina delovnih ljudi ali občanov za območje, za katerega se zbor sklicuje, če ni to z zakonom ali s tem statutom drugače določeno.

Na zboru se sprejemajo sklepi javno in z večino glasov navzočih, če zbor ne sklene drugače.

153. člen

Predstavniki družbenega samoupravljanja, samoupravnih interesnih skupnosti ter drugih organizacij in skupnosti se morajo udeležiti zbora, kadar so na dnevnem redu vprašanja s področja njihovega dela, in na zahtevo zbora poročati o svojem delu in dajati pojasnila.

O sklepih in predlogih zborov delovnih ljudi, ki se nanašajo na delovanje posameznih organov in organizacij, morajo njihovi organi razpravljati in o svojih ukrepih in stališčih brez odlašanja, najkasneje pa v roku treh mesecev, obvestiti sklicatelja.

Če skliče zbor delovnih ljudi občinska skupščina, mora pod enakimi pogoji posredovati delovnim ljudem okoliša, za katerega je bil sklican zbor, svoje ukrepe in stališča, ki jih je zavzela do teh predlogov.

Referendum

154. člen

Z referendumom občani in delovni ljudje v občini neposredno odločajo o posameznih vprašanjih iz pristojnosti občine v krajevnih skupnostih in samoupravnih interesnih skupnostih, o zadevah, ki jih urejajo v teh skupnostih, v organizacijah združenega dela pa o posameznih zadevah upravljanja v teh organizacijah.

155. člen

Referendum se lahko razpiše, da se občani oziroma delovni ljudje vnaprej izjavijo o posameznem predlogu občinskega akta, da potrdijo že sprejeti akt, ali da neposredno odločijo o posameznem vprašanju.

156. člen

Občinska skupščina mora razpisati referendum, če gre za uvedbo občinskega samopriskevka za celotno območje občine.

157. člen

Občinska skupščina mora razpisati referendum tudi, če to zahteva Občinska konferenca Socialistične zveze delovnega ljudstva, Občinski sindikalni svet ali če to predlaga najmanj tretjina delegacij krajevnih skupnosti ali organizacij združenega dela ali posamezni zbor, če gre za zadeve, ki so v skupnem interesu za vso občino ali večino krajevnih skupnosti.

Ali gre za skupen interes iz prejšnjega odstavka, ugotavlja občinska skupščina z večinskim glasovanjem na skupni seji vseh zborov.

158. člen

Referendum v občini se razpiše za celotno območje občine. Če gre za vprašanje, ki zadeva samo del občine, se lahko razpiše samo za ta del. V občini oziroma krajevni skupnosti se lahko razpiše referendum tudi za območje več krajevnih skupnosti oziroma njihovih delov ali samo za del krajevne skupnosti.

V samoupravni interesni skupnosti se razpiše referendum za celotno skupnost.

V organizaciji združenega dela se razpiše referendum za celotno organizacijo združenega dela ali za posamezno temeljno organizacijo združenega dela v sestavu organizacije združenega dela.

159. člen

Predlog, da se razpiše referendum, lahko dajo zbori delovnih ljudi v krajevni skupnosti, v temeljni organizaciji združenega dela, v delovni organizaciji in skupščina oziroma drug ustrezen organ samoupravne interesne skupnosti.

160. člen

Referendum v občini razpiše občinska skupščina, v samoupravni skupnosti skupščina oziroma drug ustrezen organ te skupnosti, v organizaciji združenega dela pa delavski svet oziroma drug ustrezen organ upravljanja.

V krajevni skupnosti razpiše referendum najvišji organ krajevne skupnosti, če pa se z referendumom odloča o zadevi, ki je v skupnem interesu več krajevnih skupnosti ali njihovih delov, ga razpiše občinska skupščina.

161. člen

Razpis referendum se objavi na način, kot se objavljajo predpisi oziroma splošni akti organa, ki razpisuje referendum.

162. člen

Občinska skupščina ne more izdati nobenega akta v nasprotju z izidom referendum niti ponoviti referendum o istem vprašanju v enem letu po izvedbi referendum, ustrezen organ krajevne skupnosti, samoupravne interesne skupnosti in organizacije združenega dela pa v šestih mesecih po izvedbi referendum.

163. člen

Odločitev, sprejeta na referendumu, je obvezna za občino, krajevno skupnost ter njene organe in druge samoupravne skupnosti in občane na območju, na katerem je bil izveden referendum.

164. člen

Izid referendum se objavi na način kot razpis referendum.

Javna razprava

165. člen

Občinska skupščina lahko sklene, da posamezna vprašanja iz svoje pristojnosti, ki so pomembna za občane, da v javno razpravo ter po končani javni razpravi obvesti javnost o stališčih, ki jih je sprejela, in o razlogih zanje.

166. člen

Obvezno se morajo dati pred sprejetjem v javno razpravo predlogi: statuta občine; družbenega plana občine; urbanističnega programa in

njegovih popravkov; dolgoročnega, srednjeročnega programa razvoja; občinskega proračuna; načrt o obsežnejših komunalnih investicijah; razpis občinskega posojila; razpis referendum; sprememba-območja občine; združitev ali razdelitev občine.

Anketa

167. člen

Občinska skupščina, krajevna skupnost, samoupravne in druge interesne skupnosti lahko izvedejo anketo, kadar hočejo izvedeti ali ugotoviti mnenje občanov ali zbrati potrebne podatke o važnejših vprašanjih, ki so širšega družbenega interesa, in o njih odločati v okviru svoje pristojnosti.

Anketa se izvede na območju občine ali krajevne skupnosti ali njenega dela; lahko pa se izvede tudi med delavci v temeljnih organizacijah združenega dela, če gre za vprašanja, ki se nanašajo na njihovo delovno področje.

16. Skupščinski sistem v občini

168. člen

Zaradi neposrednega uresničevanja svojih pravic, dolžnosti in odgovornosti in zaradi organizirane udeležbe pri opravljanju funkcij občinske skupščine oblikujejo delovni ljudje in občani v temeljnih samoupravnih organizacijah in skupnostih ter družbenopolitičnih organizacijah svoje delegacije.

169. člen

V temeljnih samoupravnih organizacijah in skupnostih oblikujejo delegacije:

1. Delovni ljudje v temeljnih organizacijah združenega dela in v delovnih skupnostih, ki opravljajo zadeve skupnega pomena za več temeljnih organizacij združenega dela;

2. delovni ljudje, ki delajo v kmetijski, obrtni in v podobnih dejavnostih z delovnimi sredstvi, na katerih ima kdo lastninsko pravico, skupaj z delavci, s katerimi združujejo svoje delo in delovna sredstva, organizirani v skupnosti in druge z zakonom določene oblike združevanja;

3. delovni ljudje v delovnih skupnostih državnih organov, družbenopolitičnih organizacij in društev ter v drugih delovnih skupnostih, ki niso organizirane kot organizacije združenega dela, kakor tudi aktivne vojaške osebe in civilne osebe v službi v oboroženih silah SFRJ, na način, določen z ustavo in z zakonom;

4. delovni ljudje in občani v krajevnih skupnostih.

Pri oblikovanju delegacij v organizacijah združenega dela na področju izobraževanja sodelujejo študentje in učenci srednjih šol pod pogoji in na način, ki jih določa zakon.

Delegacijo oblikujejo tudi delovni ljudje, ki trajno delajo v delu temeljne organizacije združenega dela, ki ni na območju občine, na katerem je sedež te organizacije.

V temeljni organizaciji združenega dela oziroma delovni skupnosti z majhnim številom delovnih ljudi opravljajo funkcijo delegacije vsi delovni ljudje.

V družbenopolitičnih organizacijah opravljajo funkcijo delegacij njihova izvoljena telesa, določena z njihovimi statuti oziroma z drugimi sklepi.

Dve ali več delovnih skupnosti državnih organov, družbenopolitičnih organizacij in društev ter drugih delovnih skupnostih, ki niso organizirane kot organizacije združenega dela, kakor tudi aktivne vojaške osebe in civilne osebe v službi v oboroženih silah SFRJ lahko v skladu z zakonom oziroma odlokom občinske skupščine oblikujejo skupno delegacijo.

170. člen

Če se med mandatnim obdobjem občinske skupščine ustanovi nova temeljna samoupravna organizacija ali skupnost, se vključi njena delegacija v opravljanje funkcij občinske skupščine v skladu z zakonom.

171. člen

Izhajajoč iz interesov in smernic temeljnih samoupravnih organizacij in skupnosti in upoštevajoč interese drugih samoupravnih organizacij in skupnosti in splošne družbene interese in potrebe, določa delegacija temeljna stališča za delo delegatov v skupščini in za njihovo sodelovanje pri odločanju.

Delegacije so dolžne o svojem delu in o delu delegatov v skupščini poročati temeljnim samoupravnim organizacijam oziroma skup-

nostim in so za svoje delo odgovorne tem organizacijam oziroma skupnostim.

Delegacija sodeluje z delegacijami drugih samoupravnih organizacij in skupnosti zaradi sporazumnega oblikovanja skupnih rešitev o vprašanjih iz pristojnosti skupščine in sporazumnega reševanja drugih vprašanj skupnega interesa.

172. člen

Temeljne samoupravne organizacije in skupnosti samostojno dolbčajo s svojim statutom v skladu z zakonom število članov, sestavo svoje delegacije, kakor tudi način izvolitve in odpoklica delegacije.

Sestava delegacije mora zagotoviti zastopanost delavcev vseh delov delovnega procesa in mora ustrezati socialni strukturi temeljne samoupravne organizacije oziroma skupnosti.

Na dvojezičnem območju občine, kjer živijo poleg pripadnikov slovenskega naroda tudi pripadniki italijanske narodnosti, mora biti v delegacijah ustrezno zastopana ta narodnost.

Člani delegacije se volijo za štiri leta.

173. člen

Število delegatov, ki jih delegacije oziroma konference delegacij organizacij združenega dela in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti ter krajevnih skupnosti pošiljajo v zbor občinske skupščine, se določa sorazmerno s številom delovnih ljudi in občanov v teh organizacijah oziroma skupnostih, vendar tako, da je zagotovljena ustrezna zastopanost posameznih področij družbenega dela oziroma posameznih območij.

174. člen

Pri zavzemanju stališč o vprašanjih, o katerih se odloča v skupščini, ravnajo delegati v skladu s smernicami svojih samoupravnih organizacij in skupnosti in s temeljnimi stališči delegacij oziroma družbenopolitičnih organizacij, ki so jih delegirale, kakor tudi v skladu s skupnimi in splošnimi družbenimi interesi in potrebami, vendar so samostojni pri opredeljevanju in glasovanju.

175. člen

Delegat je dolžan o delu skupščine in o svojem delu obveščati delegacije in temeljne samoupravne organizacije in skupnosti oziroma družbenopolitične organizacije, ki so ga delegirale, in jim je odgovoren za svoje delo.

Samoupravne organizacije in skupnosti s svojimi statuti in samoupravnimi sporazumi podrobneje določajo pravice, dolžnosti in odgovornosti za delo delegacij in delegatov ter zagotavljajo pogoje za njihovo delo.

176. člen

Vsak delegat ima pravico dajati zboru, katerega član je, predloge odlokov in drugih aktov in sprožiti vsako vprašanje z delovnega področja zboru ob upoštevanju pravic in dolžnosti delegacij.

177. člen

Delegat ima na zasedanjih zboru pravico predlagati zboru, katerega član je, naj obravnava vprašanje, ki se nanaša na delo izvršnega sveta, na izvrševanje zakonov in drugih predpisov ali na delo upravnih organov.

Delegat ima na zasedanju zboru pravico zahtevati od izvršnega sveta ali od predstojnika ustreznega upravnega organa odgovor na vprašanja, ki zadevajo njihovo delo ali zadeve iz njihove pristojnosti.

178. člen

Da bi lahko izvrševal svoje dolžnosti, ima delegat pravico zahtevati od državnih organov ter od organizacij združenega dela in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti z območja občine podatke, ki so mu potrebi za njegovo delo v občinski skupščini.

179. člen

Delegat v skupščini uživa imuniteto, kadar opravlja funkcijo delegata v občinski skupščini.

Delegat ne more biti klican na kazensko odgovornost ne priprt ali kaznovan za mnenje, ki ga je izrazil, ali za glas, ki ga je dal v zboru, katerega član je, in v občinski skupščini.

Delegat ne more biti priprt brez dovoljenja zboru, katerega član je; prav tako se zoper njega, če se skljuje na imuniteto, ne more začeti kazenski postopek brez dovoljenja zboru.

Brez dovoljenja zboru, katerega član je, sme biti delegat priprt samo, če je zaloten pri kaznivem dejanju, za katerega je predpisana kazen strogega zapora nad pet let. V takem primeru mora državni organ, ki je delegatu vzel prostost, to sporočiti predsedniku zboru. Ta predloži primer zboru, da odloči, ali naj se postopek nadaljuje oziroma ali naj ostane odločba o odvzemu prostosti v veljavi.

Zbor sme vzpostaviti imuniteto tudi delegatu, ki se nanjo ni skliceval, če je to potrebno za opravljanje njegove funkcije.

Če zbor ni zbran, odloči mandatno-imunitetna komisija ustreznega zboru proti poznejši potrditvi zboru o tem, ali dovoljuje odvzem prostosti oziroma nadaljevanje kazenskega postopka in o vzpostavitvi imunitete delegatu.

Kadar skupščina samoupravne interesne skupnosti soodloča s skupščino družbenopolitične skupnosti, uživajo člani te skupščine imuniteto v skladu z drugim odstavkom tega člena.

IV. POLOŽAJ ITALIJANSKE NARODNOSTI IN NJENIH PRIPADNIKOV

180. člen

Italijanski narodnosti je zajamčena pravica, da svobodno uporablja svoj jezik, izraža in razvija svojo nacionalno kulturo ter v ta namen ustanavlja organizacije, uporablja svoje narodnostne simbole ter uresničuje druge z ustavo in s tem statutom določene pravice.

181. člen

Pravice in dolžnosti, ki so posebnega pomena za italijansko narodnost, uresničujejo pripadniki italijanske narodnosti v skladu z ustavo, z zakonom in s tem statutom s tem, da:

1. ustanovijo samoupravno interesno skupnost za prosveto in kulturo, v okviru katere:

- a) dajejo pobude in skrbijo za razvijanje svoje narodne kulture;
- b) dajejo pobude in skrbijo za področje vzgoje, otroškega varstva in izobraževanja v svojem jeziku;
- c) dajejo pobude in skrbijo za razvoj narodnostnega tiska in drugih sredstev javnega obveščanja ter založništva;
- č) sodelujejo z narodnostnimi skupnostmi v drugih občinah, republikah in avtonomnih pokrajinah;
- d) razvijajo stike z matičnim narodom zaradi svojega kulturnega in jezikovnega razvoja;
- e) spremljajo in obravnavajo vsa druga vprašanja, ki so pomembna za obstoj in vsestranski razvoj narodnosti.

2. skupaj z drugimi delovnimi ljudmi in občani na narodnostno mešanem območju urejajo vprašanja, ki so temeljnega pomena za uveljavljanje njihovih ustavnih in statutarnih pravic.

182. člen

Skupščina samoupravne interesne skupnosti pripadnikov italijanske narodnosti za prosveto in kulturo odloča enakopravno s pristojnimi zbori občinske skupščine oziroma s skupščinami ustreznih samoupravnih interesnih skupnosti o vprašanjih, ki jih določa ta statut, ter delegira svoje predstavnike v komisijo občinske skupščine za vprašanja italijanske narodnosti.

183. člen

Občanom italijanske narodnosti na narodnostno mešanem območju občine je zagotovljena svobodna uporaba italijanskega jezika v občinski skupščini in njenih organih ter nasploh v javnem in družbenem življenju, pri opravljanju samoupravnih javnih in drugih družbenih funkcij in pooblastil ter pri uveljavljanju zakonitih pravic in pravnih koristi.

184. člen

Državni organi, organizacije združenega dela, samoupravne interesne skupnosti in druge samoupravne organizacije in skupnosti, krajevne skupnosti ter družbenopolitične in družbene organizacije, ki imajo svoj sedež na narodnostno mešanem območju, so dolžne na vlogo, ki jo občan z narodnostno mešanega območja vložil v italijanskem jeziku, odgovoriti v obeh jezikih, s takimi občani ter njihovimi organizacijami in društvi pa občeovati v italijanskem jeziku.

185. člen

Občanom italijanske narodnosti na narodnostno mešanem območju je zagotovljeno osnovno šolanje v materinem jeziku.

V sodelovanju z drugimi občinami, kjer živijo občani italijanske narodnosti, občina skrbi za njihovo izobraževanje v srednjih splošno-izobraževalnih in strokovnih šolah ter drugih vzgojno-izobraževalnih organizacijah z italijanskim učnim jezikom.

186. člen

Vzgojno-izobraževalne organizacije za pripadnike italijanske narodnosti, v katerih se opravlja vzgojno-izobraževalno delo v italijanskem jeziku in ki so zagotovljene z zakonom, so: vzgojno-varstvene organizacije v Luciji, v Piranu in v Sečovelja, osnovna šola Piran z osnovnima šolama v Luciji in v Strunjanu kot podružnicama te šole in osnovna šola Sečovelje; gimnazija v Piranu.

187. člen

Občina skladno z zakonom ustanavlja vzgojnovarstvene organizacije za otroke italijanske narodnosti in po potrebi skrbi za ustanavljanje še drugih vzgojno-izobraževalnih organizacij z italijanskim učnim jezikom ter podpira šolanje občanov italijanske narodnosti na srednjih, višjih in visokih vzgojno-izobraževalnih organizacijah izven občine.

188. člen

V vseh šolah z italijanskim učnim jezikom na območju občine je slovenski jezik v vseh razredih obvezen učni predmet.

V vseh slovenskih šolah na narodnostno mešanem območju občine je italijanski jezik v vseh razredih obvezen učni predmet.

189. člen

Občina materialno podpira samoupravno interesno skupnost za prosveto in kulturo in druge oblike kulturnega udejstvovanja, v katerih se združujejo in udeležujejo pripadniki italijanske narodnosti.

190. člen

Na narodnostno mešanem območju se vršita kazenski in upravno-kazenski postopek v jeziku obtoženega, vsi drugi postopki, v katerih nastopa le ena stranka, pa v jeziku te stranke.

Postopki, v katerih nastopa več strank obeh narodnosti, se vodijo v slovenskem oziroma italijanskem jeziku.

Upravni organi, sodišče in drugi organi, ki izdajajo uradne akte v zakonito določenih postopkih, morajo te akte izdajati občanom italijanske narodnosti v obeh jezikih.

V primeru iz prejšnjega odstavka se oba akta štejeta za izvirna.

191. člen

Občevanje državnih organov, organizacij združenega dela, samoupravnih interesnih skupnosti in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti na območju občine z občani italijanske narodnosti, ki živijo na narodnostno mešanem območju, in z njihovimi organizacijami ter društvi se opravlja v italijanskem jeziku.

192. člen

Državni organi, organizacije združenega dela, samoupravne interesne skupnosti in druge samoupravne organizacije in skupnosti, ki poslujejo s strankami, so dolžne upoštevati in uporabljati izvirne primke in imena pripadnikov italijanske narodnosti.

193. člen

V državnih organih, organizacijah združenega dela, samoupravnih interesnih skupnostih in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih na narodnostno mešanem območju, ki pri svojem delu prihajajo v službeni stik z občani, morajo biti sistemizirana in zasedena delovna mesta, na katerih je obvezno znanje slovenskega in italijanskega jezika.

194. člen

Zakonska zveza med občanoma italijanske narodnosti se sklepa v italijanskem jeziku.

Zakonska zveza med občanoma obeh narodnosti se sklepa v slovenskem in italijanskem jeziku, če se zaročenca ne sporazumeta za en sam jezik.

195. člen

Na proslavah, zborovanjih in drugih javnih manifestacijah na narodnostno mešanem območju, ki so namenjene vsem delovnim ljudem in občanom, morajo priti do izraza delovni ljudje in občani obeh narodnosti in oba jezika.

Napovedovanja in druga obvestila na narodnostno mešanem območju se morajo opraviti v obeh jezikih.

Organ, ki skliče zbor delovnih ljudi na narodnostno mešanem območju, mora poskrbeti, da je gradivo za zbor delovnih ljudi pripravljeno v obeh jezikih.

196. člen

Obrazci, ki so namenjeni delovnim ljudem in občanom na narodnostno mešanem območju, morajo biti dvojezični.

Uporaba dvojezičnih obrazcev je obvezna zlasti v matični službi, prijavno-odjavni službi, davčni službi, zdravstveni službi, službi varstva pri delu, socialnega varstva, v službi socialnega zavarovanja, pri sodišču splošne pristojnosti, na pošti (vodovodu), v stanovanjskem podjetju ter v službah organizacij združenega dela, samoupravnih interesnih skupnostih in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih, ki redno prihajajo v službeni stik z delovnimi ljudmi in občani.

197. člen

Državni organi, krajevne skupnosti, organizacije združenega dela, samoupravne interesne skupnosti in druge samoupravne organizacije in skupnosti, ki izvršujejo javna pooblastila ter družbenopolitične in družbene organizacije, ki imajo svoj sedež na narodnostno mešanem območju, uporabljajo v svojem poslovanju z delovnimi ljudmi in občani z narodnostno mešanega območja v skladu s pozitivnimi predpisi dvojezične pečate.

198. člen

Javni napisi na narodnostno mešanem območju so dvojezični.

Dvojezični morajo biti tudi razglasi na oglasnih deskah državnih organov in drugi javni razglasi ali naznanila krajevnih skupnosti, samoupravnih interesnih skupnosti in drugih samoupravnih organizacij posebnega družbenega pomena in družbenopolitičnih organizacij.

199. člen

Odloki in drugi splošni akti občinske skupščine in njenih organov se objavljajo v obeh jezikih.

200. člen

Na narodnostno mešanem območju občine se na vseh mestih in ob vsaki priliki, ko se razobešajo državne zastave, enakopravno uporablja tudi zastava italijanske narodnosti, ki je zeleno-belo-rdeča z rdečo peterokrako zvezdo na sredi.

201. člen

V skladu z ustavo, z zakonskimi določili in z določbami tega statuta morajo s svojimi statuti oziroma z drugimi samoupravnimi akti urediti in določiti položaj, pravice, dolžnosti in ustrezno zastopstvo občanov in delavcev italijanske narodnosti ter v samoupravnih organih izvajanje dvojezičnosti na sploh tudi organizacije združenega dela, samoupravne interesne skupnosti, krajevne skupnosti in druge samoupravne organizacije ter skupnosti, ki delujejo na narodnostno mešanem območju.

V. MEDOBČINSKO SODELOVANJE

202. člen

Občina Piran sodeluje z drugimi občinami po načelih prostovoljnosti in solidarnosti ter v ta namen z njimi združuje svoja sredstva in ustanavlja skupne organe, organizacije in službe za opravljanje zadev skupnega pomena in za zadovoljevanje skupnih potreb.

Za urejanje zadev skupnega pomena lahko občina Piran z drugimi občinami ustanovi skupni medobčinski organ samoupravljanja ali pa se združi v regionalno in druge skupnosti občin.

V medobčinskem organu samoupravljanja in v medobčinski skupnosti delegati združenih občin usklajujejo svoja stališča ter se dogovarjajo o urejanju skupnih vprašanj.

Zadeve, ki so skupnega pomena, se določijo z dogovorom občin in opredelijo v statutu skupnosti občin oziroma medobčinskega organa samoupravljanja, ki ga sprejmejo skupščine združenih občin po razpravi delovnih ljudi v temeljnih samoupravnih skupnostih.

V skupni medobčinski organ samoupravljanja in v skupščino skupnosti občin pošljejo svoje delegate delovni ljudje temeljnih samoupravnih skupnosti v občinah.

203. člen

Zaradi specifičnosti obalnega območja, ki predstavlja zaokroženo urbano območje, na katerem so življenjsko povezane mnoge dejav-

nosti na vseh področjih družbenega življenja, se je občina Piran skupno z občinama Izola in Koper skladno z ustavo in zakonom združila v skupnost obalnih občin kot posebno družbenopolitično skupnost (obalna skupnost).

V obalni skupnosti odločajo delovni ljudje o uresničevanju določenih skupin interesov, pravic in dolžnosti skupnega pomena, ki jih določajo ta statut, statut obalne skupnosti in sporazum med občinami.

204. člen

Statut obalne skupnosti, kot skupni dogovor delegacij delovnih ljudi v temeljnih organizacijah združenega dela, samoupravnih interesnih skupnostih, krajevnih skupnostih in drugih oblikah samoupravnega in interesnega povezovanja in združevanja, sprejme občina obalne skupnosti po razpravi v občinskih skupščinah in v socialistični zvezi delovnega ljudstva.

Statut obalne skupnosti v skladu z ustavo in s sporazumom med občinami določa: pravice in dolžnosti skupnosti; zadeve, o katerih delovni ljudje odločajo s samoupravnim sporazumevanjem in z družbenim dogovarjanjem in po svojih delegatih v skupščini obalne skupnosti; organizacijo, način izvolitve in dela skupščine in njenih organov.

205. člen

O uresničevanju svojih skupnih interesov v obalni skupnosti odločajo delovni ljudje, organizirani v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela, v krajevnih, interesnih in drugih temeljnih samoupravnih organizacijah in skupnostih in v drugih oblikah samoupravnega združevanja, v družbenopolitičnih organizacijah s samoupravnim sporazumevanjem in z družbenim dogovarjanjem ter po delegatih v obalni skupščini ter v drugih organih samoupravljanja.

206. člen

Delovni ljudje s samoupravnim sporazumevanjem in z družbenim dogovarjanjem združujejo sredstva za zadovoljevanje skupnih potreb in za financiranje splošnih družbenih potreb obalne skupnosti ter samostojno odločajo o obsegu in načinu porabe teh sredstev.

207. člen

Zaradi razvijanja bratstva in enotnosti narodov in narodnosti Jugoslavije, skovanega v NOV, občina Piran sodeluje z drugimi občinami v SFRJ, zlasti s pobrateno občino Vis.

208. člen

Glede na svoj obmejni položaj, občina Piran navezuje trajne ali občasne stike z lokalnimi skupnostmi, kjer živijo Slovenci v zamejstvu, in z lokalnimi skupnostmi drugih držav, kakor tudi z ustreznimi nacionalnimi in mednarodnimi organi ter organizacijami.

209. člen

Stike in sodelovanje z drugimi občinami usmerja občinski svet, ki v ta namen lahko oblikuje posebno komisijo.

210. člen

Zaradi izmenjave izkušenj pri delovanju občine in njenih organov in razvoja komunalnega sistema je občina Piran član skupnosti slovenskih občin in stalne konference mest Jugoslavije.

VI. LJUDSKA OBRAMBA IN DRUŽBENA SAMOZAŠČITA

Ljudska obramba

211. člen

V skladu s temelji sistema obrambe SFRJ in konceptom splošnega ljudskega odpora ter z obrambnim načrtom SR Slovenije občina ureja in organizira obrambne priprave, v vojni pa vodi splošni ljudski odpor na svojem ozemlju.

V ta namen določa obrambni načrt občine, v skladu z njim pa usmerja obrambne priprave prebivalstva, gospodarstva in družbenih dejavnosti in njihovo delo v vojnih razmerah, ustanavlja in vodi enote teritorialne obrambe, usmerja obrambne priprave krajevnih skupnosti, organizira in vodi civilno zaščito ter izvršuje druge naloge, pomembne za ljudsko obrambo.

Učinkovitost splošnega ljudskega odpora se zagotavlja z vključevanjem vseh človeških in materialnih zmogljivosti in sredstev v oborožen boj in z vsemi drugimi oblikami odpora zoper napadalca.

212. člen

Občina uresničuje svoje pravice in dolžnosti na področju ljudske obrambe, na podlagi ustave SFRJ in ustave SR Slovenije ter v skladu z zveznimi in republiški zakoni.

213. člen

V okviru svojih pravic in dolžnosti na področju obrambnih priprav občina po svojih organih in organizacijah zlasti: organizira obrambne priprave in določa obrambni načrt občine; ustanavlja, opremlja in usposablja enote in službe teritorialne obrambe; usmerja in usklajuje obrambne priprave krajevnih skupnosti in jim nudi materialno in drugo pomoč pri izvajanju njihovih nalog v pripravah na splošni ljudski odpor; usmerja priprave organizacij združenega dela, interesnih in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti za delo v vojnih razmerah in jih usklajuje z nalogami in obrambnim načrtom občine; določa vojno organizacijo ter način dela občinske skupščine in njenih organov v vojni; usmerja priprave družbenopolitičnih in drugih družbenih organizacij za delo v vojnih razmerah; organizira, vodi in usposablja civilno zaščito, določa zaščitne ukrepe in skrbi za njihovo izvajanje ter spodbuja samozaščito občanov; organizira in izvaja pouk enot teritorialne obrambe in enot civilne zaščite ter pouk prebivalstva za obrambo in zaščito; zagotavlja izpopolnitev oboroženih sil z ljudmi in z materialnimi sredstvi; organizira sistem opazovanja, obveščanja in alarmiranja in skrbi za izvajanje ustreznih varnostnih ukrepov; opravlja zadeve vojaške obveznosti in vojaške mobilizacije ter obveznosti civilne zaščite in skrbi za izvajanje drugih pravic in dolžnosti, ki jih imajo občani ter organizacije združenega dela na področju splošne ljudske obrambe.

Ob neposredni vojni nevarnosti občina izvaja ukrepe pripravljenosti in skrbi, da se ti ukrepi izvajajo na celotnem njenem območju.

V vojni občina vodi splošni ljudski odpor v skladu z načrti in izvajanjem splošnega ljudskega odpora v republiki.

214. člen

Enote teritorialne obrambe, ki jih ustanovijo občina in organizacije združenega dela, so sestavni del oboroženih sil Jugoslavije.

Najvišji štab enote teritorialne obrambe v občini vodi in združuje delovanje vseh enot štabov in poveljstev partizanskih enot v občini in je odgovoren za njihovo mobilizacijsko in bojno pripravljenost.

Najvišji štab in poveljstva partizanskih enot v občini v miru in vojni izvršujejo smernice in stališča občinske skupščine, izvršnega sveta in sveta za ljudsko obrambo ter navodila glavnega štaba oziroma pristojnega conskega štaba za splošni ljudski odpor.

215. člen

Občani neposredno sodelujejo pri izvajanju obrambnih priprav v krajevnih skupnostih, v organizacijah združenega dela in drugih temeljnih organizacijah in skupnostih, po svojih delegacijah pa tudi v občini, republiki in federaciji.

216. člen

V krajevni skupnosti se delovni ljudje neposredno organizirajo, pripravljajo in usposablajo za splošni ljudski odpor, za varstvo in reševanje prebivalstva in materialnih dobrin pred vojnimi učinki ter za izvrševanje nalog, ki so določene z zakonom in statutom ter obrambnim načrtom in s smernicami občine.

V vojni krajevne skupnosti organizirajo in izvajajo splošni ljudski odpor in skrbijo ter zagotavljajo, da se v oborožen boj in druge oblike odpora vključijo vsi občani in vse materialne in druge zmogljivosti.

Vojno organizacijo in naloge v splošnem ljudskem odporu določijo krajevne skupnosti v svojih statutih in obrambnih načrtih.

217. člen

V krajevnih skupnostih delovni ljudje in občani neposredno organizirajo in izvajajo priprave za vse oblike splošnega ljudskega odpora za civilno zaščito in za druge dejavnosti v vojni.

S statutom krajevne skupnosti se določajo organizacija in naloge priprav na splošni ljudski odpor in na družbeno samozaščito v skladu z ustavo, z zakonom in s tem statutom, zlasti pa: usposabljanje prebi-

valstva za obrambo in zaščito; organizacija in pouk enot civilne zaščite in izvajanje ukrepov za zaščito in reševanje prebivalstva ter materialnih dobrin; sprejemanje obrambnega načrta krajevne skupnosti; usmerjanje priprav za obrambo in zaščito v stanovanjih in drugih zgradbah; način financiranja priprav za obrambo in zaščito.

218. člen

Organizacije združenega dela, interesne in druge samoupravne organizacije in skupnosti izdelajo svoje obrambne načrte in izvajajo priprave za delo in zaščito v vojnih razmerah v skladu z obrambnimi načrti, ukrepi in s smernicami občine, republike in federacije. V vojni organizirajo proizvodnjo in storitve oziroma izvajajo drugo dejavnost po svojem obrambnem načrtu in zagotavljajo, da se v delo za oborožene sile ter v obrambo in zaščito vključijo vse njihove materialne in druge zmogljivosti, napadalcu pa se onemogoči njihova uporaba in izkoriščanje.

219. člen

Za izvajanje obrambnih priprav ustanovijo krajevne skupnosti in organizacije združenega dela ter druge organizacije in skupnosti svoje odbore za splošni ljudski odpor. Imenujejo jih sveti krajevnih skupnosti oziroma najvišji organi samoupravljanja drugih organizacij in skupnosti.

220. člen

Civilna zaščita je del splošne ljudske obrambe za varstvo in reševanje prebivalstva in materialnih dobrin v miru in vojni. Tvorijo jo enote in štabi za civilno zaščito, ki se po odloku občinske skupščine ustanovijo v občini, v krajevnih skupnostih in v organizacijah združenega dela, lahko pa se ustanovijo tudi v naseljih, v stanovanjskih hišah in v drugih objektih.

Enote in štabi za civilno zaščito se usposabljaajo v miru in varujejo ter rešujejo prebivalstvo in materialne dobrine pred vojnimi učinki in ob naravnih in drugih hudih nesrečah.

Civilno zaščito v občini, v krajevnih skupnostih ter v organizacijah združenega dela vodijo štabi za civilno zaščito.

Ob hudih nesrečah štab za civilno zaščito odredi mobilizacijo enot civilne zaščite, občanov in materialnih sredstev, predsednik občinske skupščine pa lahko tudi mobilizacijo enot in služb teritorialne obrambe za preprečevanje posledic hude nesreče in za reševanje prebivalstva in njihovega imetja.

221. člen

Občina skrbi in je odgovorna za izvajanje vseh zadev s področja ljudske obrambe razen tistih, ki jih prenese na obalno skupnost.

Občina sodeluje s sosednjimi občinami pri izvajanju obrambnih priprav in ukrepov za zaščito prebivalstva ter materialnih dobrin, ki so skupnega pomena.

V ta namen lahko občina z drugimi občinami združuje sredstva, ustanavlja skupne organe, organizacije in službe.

222. člen

Na podlagi srednjeročnega načrta družbenega razvoja občina zagotavlja vire financiranja obrambnih priprav, enot TO in enot civilne zaščite v občini.

Finančna sredstva se zbirajo v sklad za financiranje ljudske obrambe. S sredstvi sklada upravlja upravni odbor, ki ga imenuje svet za ljudsko obrambo občine.

SVET ZA LJUDSKO OBRAMBO

223. člen

Občinska skupščina ima svet za ljudsko obrambo, katerega sestavo in pristojnosti določa zakon.

Predsednik sveta za ljudsko obrambo občine je predsednik občinske skupščine.

Med vojno odloča svet za ljudsko obrambo o vprašanjih iz pristojnosti občinske skupščine, če se ta ne more sestati, pa predsedstvo občinske skupščine, katerega sestavo in pristojnosti določa zakon.

Predsedstvo občinske skupščine predloži sprejete splošne akte v potrditev občinski skupščini, brž ko se ta lahko sestane.

Družbena samozaščita

224. člen

Družbeno samozaščito v občini zagotavljajo in uresničujejo delovni ljudje: s svojo neposredno in stalno dejavnostjo za varovanje socialistične samoupravne družbene ureditve, za spoštovanje in uresničevanje svojih, z ustavo, z zakoni, s samoupravnimi in družbenimi dogovori in z drugimi samoupravnimi akti določenih pravic in dolžnosti ter z odkrivanjem in s preprečevanjem dejanj, usmerjenih na njihovo kršenje ali izpodkopavanje; z organiziranim in s stalnim razvijanjem splošne varnostne kulture in zavesti o svojih pravicah in dolžnostih, da bi zagotovili varnost človeka in družbe; z določanjem načina in organiziranjem oblik uresničevanja družbene samozaščite, pravil, ravnanja, družbenih ter moralnih sankcij v samoupravnih aktih temeljnih organizacij združenega dela, krajevnih in interesnih skupnosti, pravil organizacij ter društev na temelju ustave, tega statuta in drugih aktov.

225. člen

Pravica in dolžnost delovnih ljudi, ki so nosilci družbene samozaščite, je zlasti: varovanje z ustavo določenega reda pred delovanjem sovražnih organizacij, posameznikov ali skupin doma in v tujini, usmerjeno na rušenje ali izpodkopavanje ustavne ureditve ali ravnanja, ki škoduje ugledu skupnosti in interesom delavskega razreda, delovnih ljudi, narodov in narodnosti SFRJ; varovanje z ustavo in z zakoni določenih pravic delovnih ljudi in borba proti vsem oblikam njihovih kršitev, zlorabljanja in izkoriščanja; varovanje premoženja in osebne varnosti delovnih ljudi, družbenega premoženja in skupnih dobrin; varovanje javnega reda na temelju spoštovanja in uveljavljanja socialističnih, moralnih norm v razmerjih med ljudmi in splošne ter prometne varnosti delovnih ljudi.

Te svoje pravice in dolžnosti delovni ljudje uresničujejo na način in s sredstvi, ki jih določijo zakoni in samoupravni akti, s sredstvi idejnega in političnega boja in z vzgojo odraslih in mladine.

226. člen

Uresničevanje pravic in dolžnosti družbene samozaščite v temeljnih organizacijah združenega dela, v krajevnih, interesnih skupnostih, družbenopolitičnih organizacijah, društvih in v občinski skupščini zagotavljajo delovni ljudje z določanjem: organiziranih oblik zavarovanja družbene lastnine in drugih vrednot, ki jih upravljajo in s katerimi razpolagajo; z organiziranjem delavske kontrole in drugih oblik družbenega nadzora za krepitev zakonitosti in samoupravnega reda; z določanjem organiziranih oblik zavarovanja izpostavljenih delovnih mest, kriterijev za njihovo zasedbo ter z določanjem odgovornosti posameznikov, glede na njihovo mesto v organizaciji in delitvi dela; pravil varovanja državne, uradne in poslovne tajnosti in njihovega izvrševanja; ukrepov fizičnega in tehničnega zavarovanja pomembnejših objektov in imovine; pravil ravnanja v primeru odkritja družbeno nevarnih pojavov ali v primeru izrednih nevarnostnih situacij; ukrepov za preprečevanje uvoza ali širjenja negativnih ali sovražnih propagandnih sredstev, publikacij, tiska in filma z negativno in sovražno vsebino; pravil komuniciranja s tujimi državljani in s tujino sploh ter pravil informiranja delavcev in občanov o teh razmerjih; sankcij za kršitev pravil in norm družbene samozaščite kot hujše kršitve delovnih dolžnosti zaradi krepitve družbene odgovornosti in discipline; splošnih in posebnih oblik organiziranega preventivnega izobraževalnega, vzgojnega in drugega delovanja na področju družbene samozaščite, požarne varnosti v cestnem prometu in drugih področjih; pravil o delovanju narodne zaščite v krajevnih in delovnih skupnostih.

Organizacijske oblike, naloge, pravila ravnanja in drugi ukrepi za uresničevanje družbene samozaščite se določijo v temeljnih ali drugih posebnih aktih na temelju določb tega statuta.

227. člen

V sistemu družbene samozaščite delujejo upravni organi, organi državne in javne varnosti in drugi državni organi odkrivanja in pregonu kaznivih dejanj in prekrškov avtonomno na temelju zakonitih predpisov in kazenskih pooblastil.

Pri izvajanju njihovih nalog jim delovni ljudje v interesu lastne varnosti in varnosti ter neoviranega razvoja socialistične samoupravne jugoslovanske skupnosti delovnih ljudi ter narodov in narodnosti vsestransko pomagajo.

228. člen

Delovni ljudje spremljajo izvrševanje pravic in dolžnosti delovnih ljudi v sistemu družbene samozaščite, sprejemajo sklepe in določajo pogoje na zborih delavcev temeljnih organizacij združenega dela, na zborih občanov v krajevni skupnosti in v organizacijah Socialistične zveze delovnega ljudstva in drugih družbenopolitičnih organizacij, na temelju poročil njihovih delovnih, izvršilnih in drugih teles in na temelju poročil upravnih organov, javne in državne varnosti in drugih.

229. člen

V občini se ustanovi koordinacijski odbor za vprašanje družbene samozaščite z odlokom občinske skupščine. Koordinacijski odbor usmerja ter usklajuje aktivnost delovnih ljudi in vseh nosilcev družbene samozaščite v občini.

Koordinacijski odbor sestavljajo delegati — predstavniki družbenopolitičnih organizacij, občinske skupščine, krajevnih, delovnih in interesnih skupnosti.

VII. SKUPŠČINA OBČINE PIRAN

1. Položaj in pristojnosti

230. člen

Skupščina občine Piran je organ samoupravljanja in najvišji organ oblasti v okviru pravic in dolžnosti občine.

231. člen

V okviru pravic in dolžnosti, ki jih uresničujejo delovni ljudje in občani v občini, občinska skupščina: določa politiko in odloča o temeljnih vprašanjih, ki so pomembna za politično, gospodarsko, socialno in kulturno življenje in družbeni razvoj občine; sprejema statut občine; sprejema družbeni plan, urbanistične načrte, proračun, predpise in druge splošne akte; obravnava vprašanja skupnega pomena za organizacije združenega dela in druge samoupravne organizacije in skupnosti ter usklajuje njihova razmerja in interese; daje pobudo za sklepanje družbenih dogovorov in pri tem sodeluje; razpravlja o vprašanjih s področja splošnega ljudskega odpora, varnosti in družbene samozaščite; razpisuje referendum za območje občine; odloča o razpisu javnih posojil v občini; obravnava v skladu z zakonom predloge za spremembo območja občine; izvršuje nadzorstvo zakonitosti in obravnava informacijo občinskega sodišča ter javnega tožilstva; določa temeljno organizacijo upravnih organov, njihove pravice, dolžnosti in pooblastila ter način imenovanja in razreševanja predsednikov občinskih upravnih organov; skrbi za izvajanje začrtane politike, predpisov in drugih splošnih aktov; določa politiko izvrševanja predpisov in drugih splošnih aktov ter obveznosti organov in organizacij v zvezi z njihovim izvrševanjem; obravnava poročila o delu in problematiki občinskih organov in organizacij, za katere tako določa zakon ali odlok občinske skupščine; izvršuje politično kontrolo nad delom izvršnega sveta in upravnih organov ter skupščini odgovornih nosilcev samoupravnih, javnih in drugih družbenih funkcij in jim daje smernice za delo.

Občinska skupščina je dolžna obravnavati pobude in predloge, ki jih da organizacija Socialistične zveze delovnega ljudstva ali organizacija sindikatov in ju obvestiti o stališčih, ki jih je sprejela, in o razlogih zanje.

232. člen

Občinska skupščina opravlja družbeno nadzorstvo na območju občine ter opravlja vse druge zadeve, za katere je pristojna po ustavi, po tem statutu, po zakonih in po drugih predpisih.

233. člen

Občinska skupščina ustanavlja organizacije združenega dela ter druge organizacije skladno z družbenim planom in s programi razvoja posameznih dejavnosti v občini.

234. člen

Organizacijam združenega dela, krajevnim skupnostim, samoupravnim interesnim in drugim samoupravnim organizacijam in skupnostim lahko daje priporočila o vprašanjih iz svoje pristojnosti.

Pri obravnavi vprašanj, ki so skupnega pomena za občine, lahko občinska skupščina sprejema deklaracije in resolucije.

235. člen

Občinska skupščina lahko sklene, da posamezna vprašanja iz svoje pristojnosti da v javno razpravo delovnim ljudem in občanom v organizacijah združenega dela ter v drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih ter krajevnih skupnostih. Po končani javni razpravi obvesti javnost o stališčih, ki jih je sprejela, in o razlogih zanje.

Občinska skupščina lahko sklene, da predlog predpisa ali drugo vprašanje iz svoje pristojnosti predloži delovnim ljudem in občanom, da se o njem izjavijo z referendumom.

236. člen

Obvezno se morajo dati pred sprejetjem v javno razpravo predlogi: statuta občine; družbenega plana občine; urbanističnega programa; dolgoročnega, srednjeročnega programa razvoja; občinskega proračuna; načrt o obsežnejših komunalnih investicijah; razpis občinskega posojila.

2. Sestava in volitve

237. člen

V občinsko skupščino pošiljajo svoje delegate delovni ljudje in občani, organizirani v temeljnih samoupravnih organizacijah in skupnostih ter družbenopolitičnih organizacijah.

238. člen

Dve ali več delegacij temeljnih samoupravnih organizacij oziroma skupnosti, povezanih z delom in z drugimi skupnimi interesi v združenem delu v procesu reprodukcije oziroma z interesi v občini, ki jim glede na merila, določena s tem statutom, ne pripada delegatsko mesto v zboru združenega dela, se združujejo v konferenco delegacij zaradi delegiranja skupnega delegata v zboru združenega dela, obravnavanja vprašanj iz pristojnosti občinske skupščine, določanja skupnih smernic za delegate in zaradi uresničevanja drugih svojih pravic in dolžnosti v zvezi z opravljanjem funkcij občinske skupščine.

Konference delegacij se oblikujejo s sporazumi, ki jih sklenejo temeljne samoupravne organizacije oziroma skupnosti, ki so te delegacije izvolile, na podlagi odloka občinske skupščine.

239. člen

Občinsko skupščino sestavljajo:

1. zbor združenega dela,
2. zbor krajevnih skupnosti,
3. družbenopolitični zbor.

240. člen

Zbor združenega dela sestavlja: 23 delegatov temeljnih samoupravnih organizacij in skupnosti na področju gospodarstva, 7 delegatov temeljnih samoupravnih organizacij in skupnosti s področja prosvetno-kulturne dejavnosti, 5 delegatov temeljnih samoupravnih organizacij in skupnosti s področja socialno zdravstvene dejavnosti, 2 delegata delovnih ljudi, ki delajo s svojimi delovnimi sredstvi v kmetijstvu, v obrtnih in drugih dejavnostih, in delavcev, s katerimi združujejo svoje delo in delovna sredstva, 3 delegati delovnih skupnosti državnih organov, družbenopolitičnih organizacij in društev ter drugih delovnih skupnosti, ki niso organizirane kot temeljne organizacije združenega dela.

V zbor združenega dela delegirajo delegacije temeljnih samoupravnih organizacij in skupnosti iz svojega sestava glede na vprašanja, ki se obravnavajo v občinski skupščini, svoje delegate v občinsko skupščino po načelu, da je v zboru združenega dela en delegat na približno 190 delavcev na področju gospodarstva in 1 delegat na približno 55 zaposlenih na področju drugih dejavnosti; delegacije delovnih ljudi, ki delajo z delovnimi sredstvi, nad katerimi ima kdo lastninsko pravico, skupaj z delavci, s katerimi združujejo svoje delo in delovna sredstva, delegirajo 2 delegata.

241. člen

Zbor krajevnih skupnosti sestavljajo delegati delovnih ljudi in občanov v krajevnih skupnostih, ki jih delegirajo delegacije krajevnih skupnosti po načelu, da ima vsaka krajevna skupnost vsaj enega delegata, krajevne skupnosti z nad 500 prebivalci imajo po dva delegata, krajevne skupnosti z nad 1000 prebivalci imajo po tri delegate, krajevne skupnosti z nad 2000 prebivalci imajo po 4 delegate in krajevne skupnosti z nad 5000 prebivalci imajo po 8 delegatov, pri čemer je potrebno upoštevati število delavcev, ki živijo v krajevni skupnosti.

242. člen

Družbenopolitični zbor sestavlja 20 delegatov delovnih ljudi in občanov, organiziranih v družbenopolitičnih organizacijah.

243. člen

O določenih vprašanjih iz pristojnosti občinske skupščine soodločajo v skladu s tem statutom skupščine samoupravnih interesnih skupnosti za območje občine.

3. Pristojnosti in delo zborov

244. člen

Zbor združenega dela, zbor krajevnih skupnosti in družbenopolitični zbor obravnavajo in odločajo o vprašanjih iz pristojnosti občinske skupščine enakopravno, zbor združenega dela in zbor krajevnih skupnosti pa tudi samostojno.

O zadevah iz pristojnosti občinske skupščine, o katerih soodločajo na podlagi tega statuta skupščine samoupravnih interesnih skupnosti, odločajo pristojni zbori občinske skupščine enakopravno s skupščino ustrezne samoupravne interesne skupnosti.

245. člen

Zbor združenega dela, zbor krajevnih skupnosti in družbenopolitični zbor enakopravno: sprejemajo statut občine, njegove spremembe in dopolnitve; dajejo soglasje k statutu obalne skupnosti; sprejemajo poslovnik občinske skupščine; sprejemajo družbeni plan občine, urbanistične akte, odloke ter druge akte, s katerimi se usmerja družbeno-ekonomski razvoj občine in gospodarjenje s prostorom; sprejemajo načela za financiranje skupnih in splošnih potreb v občini; sprejemajo odloke in druge splošne akte, s katerimi se urejajo pravice in obveznosti delovnih ljudi in občanov, organizacij združenega dela, krajevnih skupnosti in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti, če po tem statutu ni za to pristojen posamezni zbor oziroma zbora; odločajo o razpisu referendumov v občini; določajo temeljno organizacijo upravnih organov, njihove pravice, dolžnosti in pooblastila; opravljajo družbeno nadzorstvo nad zakonitostjo; odločajo v skladu z zakonom o ukrepih zoper organizacije združenega dela in skupnosti ali drugega združenja teh organizacij, v katerih nastajajo bistvene motnje pri uresničevanju samoupravnih pravic delavcev, ali organizacij, ki ne izpolnjujejo svojih z zakonom določenih obveznosti ali pa huje oškodujejo družbene interese; razpravljajo in odločajo o vprašanjih in odnosih s področja notranje politike, splošnega ljudskega odpora in družbene samozaščite, pravosodja, splošne uprave, izvrševanja pravic in svoboščin občanov in zakonitosti v delovanju občinskih organov in organizacij ter sprejemajo s tega področja ustrezne splošne akte; odločajo o združevanju občine z drugimi občinami v obalno skupnost in o prenosu določenih nalog in pristojnosti občine v pristojnost obalne skupnosti, odločajo o sodelovanju z občinami na območju SFRJ, z lokalnimi skupnostmi drugih držav in z ustreznimi nacionalnimi ter mednarodnimi organi in organizacijami; odločajo o podelitvi domicila občini in naziva častnega občana; volijo in razrešujejo predsednika in podpredsednika občinske skupščine; volijo in razrešujejo predsednika, podpredsednika in člane izvršnega sveta, imenujejo in razrešujejo predstojnike, ki vodijo upravne organe ter občinskega družbenega pravobranilca samoupravljanja; imenujejo in razrešujejo sekretarja občinske skupščine; imenujejo in razrešujejo komandirja postaje milice; volijo oziroma imenujejo in razrešujejo druge funkcionarje, ki jih določa zakon ali drug predpis; glasujejo o listi kandidatov za člane predsedstva skupščine republike Slovenije v skladu z ustavo in z zakonom; dajejo avtentične razlage odlokov in drugih splošnih aktov, ki jih sprejemajo na skupni seji; odpravljajo in razveljavljajo predpise in splošne akte izvršnega sveta, če so ti predpisi in splošni akti v nasprotju z ustavo, z zakonom ali z drugimi predpisi opravljajo druge zadeve iz pristojnosti občinske skupščine, ki jih po tem statutu ne opravljajo posamezni zbori oziroma zbora.

246. člen

Zbor združenega dela in zbor krajevnih skupnosti enakopravno: sprejemata proračun in zaključni račun proračuna občine; odločata o zadolžitvah, prevzemanju jamstva, o razpisu občinskega posojila in o drugih premoženjsko-pravnih razmerjih občine; odločata o uvedbi prostovoljnega varčevanja in o drugih oblikah prostovoljnega in so-

lidarnega združevanja sredstev v občini; odločata o ustanovitvi organizacij združenega dela; določata davčno politiko v občini in sprejemata ustrezne odloke in druge splošne akte s področja davkov, taks in drugih dajatev; sprejemata splošne akte, s katerimi se ureja varstvo narave in človekovega okolja; sprejemata akte, s katerimi se ureja komunalna dejavnost v občini; sprejemata splošne akte, s katerimi se urejajo druge zadeve skupnega pomena za delovne ljudi v združenem delu in v krajevnih skupnostih; dajejo soglasje k programu razvoja organizacij združenega dela, ki opravljajo dejavnosti posebnega družbenega interesa razen organizacij združenega dela, ki so posebnega pomena za obalno skupnost; obravnavata vsa vprašanja, ki so pomembna za življenje delovnih ljudi in občanov s področja financiranja družbenopolitične skupnosti, prostorskega planiranja in prostorskega urejanja, izgradnje in ureditve naselij, komunalne dejavnosti, ter o tem zavzemata stališča, dajejo mnenja in predloge in odločata, če v posamezni zadevi ne odloča posamezni zbor; odločata o oblikovanju skupnih organov, organizacij in služb z drugimi občinami, kakor tudi o drugih oblikah medobčinskega sodelovanja.

Zbora opravljata enakopravno tudi druge zadeve, če je tako določeno z ustavo, s tem statutom in z zakonom.

247. člen

Zbor združenega dela samostojno: sprejema odloke in druge splošne akte ter ukrepa za urejanje zadev, ki se nanašajo na družbeni plan in na delitev dohodka; obravnava stanje in razvoj posameznih gospodarskih in drugih družbenih področij, medsebojna razmerja v temeljnih organizacijah združenega dela samoupravne družbeno-ekonomske odnose in delitev dohodka v temeljnih organizacijah združenega dela, druga vprašanja, ki imajo splošen pomen za družbeni in gospodarski razvoj ter o tem zavzema stališča, daje mnenja in predloge in priporočila ter spremlja izvrševanje predpisov in drugih splošnih aktov; obravnava in odloča o financiranju skupnih in splošnih družbenih potreb in o drugih temeljnih vprašanjih s področja družbeno-ekonomskih in družbenopolitičnih odnosov v občini; obravnava vprašanja, ki se nanašajo na uresničevanje samoupravnih pravic in samoupravnih družbenih odnosov delovnih ljudi v združenem delu v občini in odloča o teh vprašanjih; spodbuja sodelovanje in usklajuje odnose temeljnih organizacij združenega dela oziroma skupnosti na teh področjih; usklajuje posamezne in skupne interese delovnih ljudi na vseh področjih združenega dela in samostojnega osebnega dela s sredstvi, ki so last občanov, ter odloča o teh vprašanjih; obravnava vprašanja s področja samoupravnega sporazumevanja, ga spodbuja in sodeluje pri družbenem dogovarjanju; zadrži izvršitev samoupravnega splošnega akta organizacije združenega dela do sklepa ustavnega sodišča, če misli, da je akt v nasprotju z ustavo ali z zakonom in uvede postopek za oceno ustavnosti in zakonitosti tega akta; obravnava predloge in stališča zborov delovnih ljudi v organizacijah združenega dela ter drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih in jih obvešča o svojih ukrepih in sklepih; opravlja druge zadeve s področja samoupravnih pravic delovnih ljudi, s področja njihovih dolžnosti in svoboščin, če te zadeve niso v pristojnosti drugega zbora.

248. člen

Zbor združenega dela lahko sklene, da se za obravnavanje vprašanj ustreznih področij združenega dela samostojno sestavljajo delegati v zboru delovnih skupnosti s področja: gospodarstva; vzgoje in izobraževanja ter kulture; zdravstva in socialnega varstva; državnih organov, družbenopolitičnih organizacij in društev ter v oboroženih silah SFRJ.

Samostojno zasedanje delegatov po prejšnjem odstavku sklicuje predsednik zbora združenega dela.

Predsednik zbora združenega dela mora sklicati samostojno zasedanje, če tako predlaga vsaj pet delegatov posameznega področja združenega dela.

249. člen

Delegati posameznih področij združenega dela lahko obravnavajo vsa vprašanja, ki se nanašajo na ustrezno področje združenega dela, in zavzemajo stališča ter sprejemajo sklepe, ki jih posredujejo zboru združenega dela.

250. člen

Odločitev o izločitvi dela dohodka za skupne in splošne družbene potrebe ter o namenu in obsegu sredstev za te potrebe ne more biti sprejeta, če je ne sprejme zbor združenega dela.

251. člen

Zbor združenega dela samostojno določa politiko, sprejema odloke in druge splošne akte ter daje njihove avtentične razlage za področje gospodarstva — razen komunalnega in stanovanjskega gospodarstva — za varstvo kulturnih spomenikov in arhivskega gradiva in za ureditev telesno-kulturne dejavnosti ter za varstvo življenja in zdravja ljudi pred nalezljivimi boleznimi.

252. člen

Zbor krajevnih skupnosti samostojno: obravnava vprašanja skupnega pomena za krajevne skupnosti v občini in usklajuje njihova razmerja in interese; obravnava temeljna vprašanja, pomembna za delovanje in financiranje krajevnih skupnosti v občini; obravnava način oblikovanja in sprejemanja programa razvoja krajevnih skupnosti; obravnava druga temeljna vprašanja, pomembna za delovanje krajevnih skupnosti in za življenje delovnih ljudi v občini; obravnava vprašanja splošnega turističnega pomena; sproži postopek za samoupravno sporazumevanje krajevnih skupnosti; obravnava in zagotavlja uresničevanje suverenih pravic občanov italijanske narodnosti; obravnava vprašanja, ki se nanašajo na komunalne dejavnosti in na urejanje naselij; odloča o poimenovanju naselij, ulic in trgov ter o uporabi krajevnih imen; obravnava vprašanja javne varnosti; obravnava vprašanja, ki se nanašajo na gospodarjenje in uporabo dobrin v splošni rabi; obravnava vsa druga vprašanja, skupna za delovne ljudi in občane v krajevnih skupnostih.

Zbor krajevnih skupnosti daje zboru združenega dela predloge in stališča o vprašanih stanovanjskega gospodarstva, urejanja stavbnega zemljišča in o drugih vprašanih iz njegove pristojnosti, ki so pomembna za delovne ljudi in občane v krajevnih skupnostih.

Zbor krajevnih skupnosti spremlja in pospešuje uresničevanje družbeno-ekonomskih odnosov v krajevnih skupnostih in povezovanje delovnih ljudi v temeljnih organizacijah združenega dela in v krajevnih skupnostih zaradi uresničevanja nalog v krajevnih skupnostih.

Zbor krajevnih skupnosti samostojno sprejema odloke in druge splošne akte o vprašanih iz prvega odstavka tega člena, daje avtentične razlage teh aktov.

V okviru svojih pristojnosti zbor krajevnih skupnosti spremlja izvrševanje predpisov in sprejema sklepe in daje priporočila krajevnim skupnostim, samoupravnim interesnim skupnostim ter organizacijam združenega dela in drugim samoupravnim skupnostim za izvajanje sprejete politike.

253. člen

Družbenopolitični zbor spremlja politično stanje in razvoj v občini, skrbi, da se na vseh področjih gospodarskega in družbenega življenja uveljavlja temeljna smer socialističnega samoupravnega razvoja in v zvezi s tem zavzema stališča in daje predloge drugima zboroma občinske skupščine oziroma skupščinam samoupravnih interesnih skupnosti v zadevah iz pristojnosti občinske skupščine.

Vsakemu zboru posreduje v okviru njegove pristojnosti stališča v zadevah, ki se nanašajo na temeljna vprašanja usmerjanja delitve dohodka in delitve osebnih dohodkov, na temeljna načela za organizacijo samoupravnih interesnih skupnosti in medsebojna razmerja delavcev na teh področjih ter na splošne pogoje javnega obveščanja.

Pristojna zbor ali skupščine samoupravnih interesnih skupnosti ne morejo sprejeti odloka ali drugega splošnega akta, ki bi bil v nasprotju s stališči družbenopolitičnega zbora.

Če pristojna zbor ali skupščina samoupravne interesne skupnosti sprejmeta besedilo odloka ali drugega splošnega akta v nasprotju s stališčem družbenopolitičnega zbora, sta dolžna neuskkljena vprašanja ponovno preučiti in o njih odločiti.

254. člen

Skupščine samoupravnih interesnih skupnosti na področju vzgoje in izobraževanja, raziskovalne dejavnosti, kulture, zdravstva in socialnega varstva enakopravno s pristojnimi zbori spremljajo stanje na ustreznih področjih, določajo osnove politike razvoja teh področij, spodbujajo samoupravno sporazumevanje in sodelujejo pri družbenem dogovarjanju na ustreznih področjih, obravnavajo vprašanja kadrovske politike in druga vprašanja, ki imajo pomen za delovne ljudi na teh področjih.

Skupščine samoupravnih interesnih skupnosti za posamezna področja iz prejšnjega odstavka enakopravno s pristojnimi zbori spreje-

majo odloke in druge splošne akte, ki se nanašajo na: temeljna vprašanja vzgoje in izobraževanja ter urejanje učnih razmerij; na kulturo ter na založniško dejavnost; na zdravstveno varstvo ter zdravstveno zavarovanje in na organizacijo zdravstvenih dejavnosti; na socialno varstvo, varstvo otrok in na varstvo družine.

255. člen

Skupščina samoupravne interesne skupnosti za prosveto in kulturo pripadnikov italijanske narodnosti enakopravno s pristojnimi občinskimi zbori oziroma z ustreznimi samoupravnimi interesnimi skupnostmi obravnava in sprejema odloke ter druge splošne akte, ki se nanašajo: na razvoj nacionalne kulture pripadnikov italijanske narodnosti; na razvoj vzgoje in izobraževanja v italijanskem jeziku; na razvoj narodnostnega tiska in drugih sredstev javnega obveščanja ter založništva; na razvijanje stikov z matičnim narodom zaradi kulturnega in jezikovnega razvoja in na druga vprašanja s področja prosvete in kulture; na imenovanje naselij, ulic in trgov ter na uporabo krajevnih imen na narodnostno mešanem območju občine.

256. člen

Pristojni zbori občinske skupščine samostojno sprejemajo odločitve, s katerimi se začasno uredijo vprašanja, od katerih je bistveno odvisno delo samoupravne interesne skupnosti, če samoupravna interesna skupnost o takih vprašanih ne odloči, ter samostojno sprejemajo z zakonom določene začasne ukrepe nasproti samoupravnim interesnim skupnostim v primerih in pod pogoji, ki veljajo za sprejemanje takih ukrepov nasproti organizacijam združenega dela.

257. člen

Vsak zbor oziroma samostojna zasedanja delegatov delovnih ljudi s področja gospodarstva, prosvete in kulture, zdravstva in socialnega varstva ter delovnih ljudi v državnih organih, družbenopolitičnih organizacijah in društvih ter v oboroženih silah SFRJ, ki ne sodeluje pri odločanju o posameznem vprašanju, ima pravico, da razpravlja o tem vprašanju, zavzema stališča in daje svoje predloge pristojnim zborom, če gre za vprašanja, ki imajo poseben pomen za izvrševanje njegovih nalog.

Pristojni zbori morajo pred odločitvijo razpravljati o stališčih in predlogih tega zbora.

258. člen

Vsak zbor lahko v okviru svojega delovnega področja zahteva od izvršnega sveta občinske skupščine poročila in mu postavlja vprašanja.

Vsak zbor lahko v okviru delovnega področja zahteva poročila in pojasnila od predstojnikov občinskih upravnih organov.

259. člen

Vsak zbor zaseda in odloča ločeno na svoji seji. Zbori, ki enakopravno sodelujejo pri odločanju, lahko zasedajo skupaj, glasujejo pa ločeno.

260. člen

Zbor veljavno sklepa, če je na seji navzoča večina delegatov v zboru.

Zbor sprejema sklepe in druge akte z večino glasov navzočih delegatov, razen če se z zakonom ali s tem statutom ne zahteva posebna večina.

Glasovanje je javno. Če zbor v skladu s poslovníkom tako sklene, se glasuje tajno.

4. Predsednik skupščine, predsedniki zborov in sekretar skupščine

261. člen

Občinska skupščina ima predsednika in enega ali več podpredsednikov, ki jih za štiri leta izvolijo zbor združenega dela, zbor krajevnih skupnosti in družbenopolitični zbor izmed delegatov. Kandidate za predsednika in podpredsednika občinske skupščine predlaga po opravljenem kandidacijskem postopku občinska konferenca Socialistične zveze delovnega ljudstva.

Zbori občinske skupščine izvolijo izmed delegatov predsednika zbora na predlog najmanj pet delegatov zbora za dobo štirih let. Funkcije, ki jih ta statut in poslovnik občinske skupščine določata za predsednika zbora, opravlja v skupščini samoupravne interesne skupnosti, ki sodeluje v delu občinske skupščine, njen predsednik.

262. člen

Kandidati za predsednika, podpredsednika občinske skupščine in predsednikov zborov so izvoljeni, če so na tajnih volitvah dobili večino glasov vseh delegatov tistih zborov, ki jih vodijo. Kadar je za posamezno funkcijo dvoje ali več kandidatov, je izvoljen tisti, ki je dobil največ glasov.

263. člen

Z izvolitvijo enega delegata za predsednika, podpredsednika skupščine, ali predsednika zbora dobi delegacija oziroma skupina delegatov pravico, da lahko pošlje na zasedanje zbora občinske skupščine drugega delegata: delegat, izvoljen za eno od naštetih funkcij pa v tem primeru nima pravice glasovanja.

264. člen

Predsednik občinske skupščine predstavlja občino kot pravno osebo.

Predsednik organizira delo v skupščini, sklicuje, vodi skupne seje zborov in predlaga dnevni red zanje ter podpisuje odloke in druge akte skupščine. Predsednik občinske skupščine lahko sklicuje seje posameznih njenih organov, če tega ne store njihovi predsedniki.

265. člen

Predsednik občinske skupščine in podpredsedniki skupščine in predsedniki zborov kot predsedstvo občinske skupščine razlagajo določbe poslovnika občinske skupščine, skrbijo za njegovo izvajanje, usklajujejo delo zborov in sprejemajo stališča o drugih vprašanjih, ki so s poslovníkom občinske skupščine določena.

Če je predsednik občinske skupščine zadržan, da nadomestuje podpredsednik, ki ga določi predsednik.

Predsednik zbora organizira delo zbora, sklicuje in vodi njegove seje in opravlja druge naloge, določene v poslovníku občinske skupščine. Predsednik zbora tudi skliče seje zbora, če to predlaga predsednik skupščine, izvršni svet ali najmanj pet delegatov zbora.

266. člen

Izvolitev, položaj in delo predsednika, podpredsednikov občinske skupščine in predsednikov zborov in drugih delegatov, ki opravljajo v občinski skupščini določene funkcije, natančneje določa poslovnik občinske skupščine.

267. člen

Občinska skupščina ima sekretarja.

Za opravljanje zadev v zvezi z delom skupščine občinska skupščina ustanovi strokovno službo.

Strokovna služba občinske skupščine opravlja organizacijska, strokovna, administrativna in tehnična opravila, ki so potrebna za delo občinske skupščine in njenih teles.

Strokovno službo vodi sekretar občinske skupščine.

5. Stalna in občasna delovna telesa občinske skupščine in njenih zborov

268. člen

Občinska skupščina in njeni zbori lahko ustanovijo komisije, odbore in druga stalna ali občasna delovna telesa za preučevanje predlogov, predpisov in drugih aktov, ki jih sprejema občinska skupščina in njeni zbori, in za preučevanje drugih vprašanj s področja občinske skupščine.

269. člen

Občinska skupščina ima naslednja stalna telesa:

1. svet za ljudsko obrambo;
2. komisijo za volitve, imenovanja in kadrovske zadeve;
3. komisijo za družbeno nadzorstvo;
4. komisijo za prošnje in pritožbe;
5. komisijo za vprašanja italijanske narodnosti;
6. komisijo za odlikovanja;
7. komisijo za verska vprašanja;
8. komisijo za zadeve borcev NOV;
9. komisijo za samoupravne akte delovnih organizacij.

Komisijo za vprašanja italijanske narodnosti sestavlja enako število pripadnikov slovenskega naroda in pripadnikov italijanske narodnosti. Pripadnike italijanske narodnosti delegira samoupravna interesna skupnost za prosveto in kulturo pripadnikov italijanske narodnosti v občini.

270. člen

Vsak zbor občinske skupščine ima komisijo za verifikacijo pooblastil in imunitetna vprašanja delegatov.

271. člen

Delovno področje in sestavo komisij določi občinska skupščina z odlokom, delovno področje sveta za ljudsko obrambo pa se uredi z zakonom.

272. člen

S sklepom lahko občinska skupščina ali njen zbor ustanovi občasna delovna telesa in določita njihovo delovno področje in sestavo.

273. člen

Komisije in druga delovna telesa občinske skupščine in njenih zborov imajo 5 do 15 članov.

Predsednika in večino članov komisij in drugih delovnih teles imenuje občinska skupščina oziroma njeni zbor izmed delegatov, druge člane pa delegirajo družbenopolitične in druge organizacije v občini.

6. Izvršni svet

274. člen

Izvršni svet je izvršilni organ občinske skupščine. Izvršni svet je v mejah pravic in dolžnosti občine odgovoren občinski skupščini za stanje na vseh področjih družbenega življenja, za izvajanje politike in za izvrševanje predpisov in drugih splošnih aktov ter za usmerjanje in usklajevanje dela občinskih upravnih organov.

Izvršni svet izvršuje svoje pravice in dolžnosti na podlagi in v okviru ustave, zakonov in drugih predpisov.

275. člen

Izvršni svet: skrbi za uresničevanje politike občinske skupščine; skrbi, da se izvršujejo zakoni, družbeni plan, proračun, odloki in drugi akti občinske skupščine; predlaga odloke in druge splošne akte iz pristojnosti občinske skupščine; daje občinski skupščini mnenja o predlogih odlokov in drugih splošnih aktov, ki jih skupščini pošljejo pooblaščen predlagatelji; predlaga družbeni plan občine; predlaga občinski proračun in zaključni račun o izvršitvi proračuna; izvršuje proračun občine; izdaja predpise za izvrševanje odlokov in drugih splošnih aktov občinske skupščine; skrbi za izvrševanje sklepov in smernic občinske skupščine in posameznih zborov; usklajuje in usmerja delo upravnih organov, da bi se zagotovilo izvajanje politike in izvrševanje odlokov in drugih splošnih aktov skupščine; nadzoruje delo občinskih upravnih organov; skrbi in je odgovoren za to, da občinska uprava kot celota dobro deluje in da opravlja upravne in strokovne naloge, ki jih ima po zakonu in tem statutu; odloča o sporu o pristojnosti med posameznimi občinskimi upravnimi organi; predlaga programsko osnovo za delo občinske skupščine; daje mnenja k predlogom za ustanovitev medobčinskih upravnih organov in spremlja njihovo delo; ustanavlja zasedanje zbora občinske skupščine drugega delegata; delegat, izvoljen za eno od naštetih iz svoje pristojnosti; predlaga ukrepe za izboljšanje organizacije in dela občinskih upravnih organov; opravlja druge zadeve, določene z ustavo, z zakonom oziroma s tem statutom.

276. člen

Izvršni svet ima 13 članov.

Občinska skupščina voli predsednika izvršnega sveta, ki ga predlaga občinska konferenca socialistične zveze delovnega ljudstva po opravljenem kandidacijskem postopku, podpredsednike in člane izvršnega sveta pa na predlog kandidata za predsednika izvršnega sveta in po poprejšnjem mnenju občinske konference Socialistične zveze delovnega ljudstva.

Ob izvolitvi članov izvršnega sveta imenuje občinska skupščina na predlog predsednika sveta izmed članov sveta predstojnike temeljnih občinskih upravnih organov.

Predsednika, podpredsednike in člane izvršnega sveta voli občinska skupščina za štiri leta in so lahko ponovno izvoljeni še za štiri leta.

V izvršnem svetu mora biti zastopana tudi italijanska narodnost.

277. člen

Predsednik izvršnega sveta ima pravico predlagati občinski skupščini razrešitev posameznih članov sveta in izvolitev novih.

Razrešitev ali ostavka predsednika sveta ali ostavka večine članov izvršnega sveta ima za posledico ostavko celotnega sveta.

Če izvršni svet kolektivno odstopi ali če mu je izglasovana nezaupnica, ostane v svoji funkciji do izvolitve novega sveta.

278. člen

Izvršni svet dela in odloča o zadevah iz svoje pristojnosti na seji. Izvršni svet odloča z večino glasov vseh članov sveta.

279. člen

Predsednik izvršnega sveta predstavlja svet, sklicuje seje sveta in jim predseduje ter skrbi za izvajanje sklepov sveta ter podpisuje akte, ki jih izdaja svet.

Eden od podpredsednikov izvršnega sveta se zadolži za skupna vprašanja občinske uprave, ki jih ne morejo opravljati predstojniki posameznih upravnih organov, in je odredbodajalec občinskega proračuna.

Predsednika v primeru odsotnosti ali daljše zadržanosti nadomešča podpredsednik.

280. člen

Člani izvršnega sveta so dolžni izvrševati sklepe sveta, o njih obveščati delavce služb, katere vodijo, in skrbeti, da se sklepi pravočasno, pravilno in učinkovito izvajajo.

281. člen

Izvršni svet obvešča zbora občinske skupščine o splošnem stanju glede izvajanja politike in izvrševanja zakonov, odlokov in splošnih aktov občinske skupščine in o svojem delu.

Izvršni svet mora občinski skupščini, posameznim zborom na njihovo zahtevo dati poročilo o izvajanju politike in o izvrševanju zakonov, odlokov in drugih aktov občinske skupščine.

282. člen

Člani izvršnega sveta se udeležujejo sej občinske skupščine in njenih zborov ter so dolžni na zahtevo dajati mnenja k osnutkom predpisov in mnenje o drugih vprašanjih s področja dela izvršnega sveta in občinskih upravnih organov.

283. člen

Pri izvrševanju svojih nalog ima izvršni svet pravico zahtevati od organizacij združenega dela, samoupravnih interesnih skupnosti, od drugih samoupravnih organizacij in skupnosti ter od državnih organov, da mu dajo podatke in pojasnila o vprašanjih s svojega delovnega področja. Organizacije in organi so mu te podatke in pojasnila dolžni dajati.

284. člen

Vsak član izvršnega sveta ima pravico sprožiti obravnavanje posameznih vprašanj s pristojnosti sveta, dati pobud za pripravo predpisov in drugih aktov, za katerih predlaganje je pristojen svet, in predpisov, ki jih sam izdaja, ter predlagati svetu, naj določi načelna stališča in smernice za delo občinskih upravnih organov.

285. člen

Če izvršni svet meni, da ne bo mogel zagotoviti izvajanja določene politike ali izvrševanja odloka ali drugega splošnega akta občinske skupščine, katerega izdaja se predlaga, ali da ne more prevzeti odgovornosti za opravljanje svoje funkcije, če ne bo sprejet predlagani odlok ali drug splošni akt, katerega izdajo predlaga, lahko postavi vprašanje zaupnice.

Vsak zbor občinske skupščine lahko na predlog najmanj desetih delegatov v zboru postavi vprašanje zaupnice izvršnemu svetu.

Vprašanje zaupnice izvršnemu svetu mora občinska skupščina obravnavati.

Če občinska skupščina izglasuje nezaupnico izvršnemu svetu, je ta dolžan odstopiti.

286. člen

Najmanj deset delegatov kateregakoli zbora občinske skupščine lahko v svojem zboru sproži interpelacijo, naj se obravnavajo posamezna politična vprašanja v zvezi z delom izvršnega sveta.

287. člen

Člani izvršnega sveta uživajo enako imuniteto kot delegati v občinski skupščini.

O imuniteti člana izvršnega sveta odloči svet.

288. člen

Druga razmerja izvršnega sveta do skupščinskih zborov in teles ter organov skupščine uredi občinska skupščina s posebnim odlokom o izvršnem svetu.

VIII. OBČINSKA UPRAVA

Občinski upravni organ

289. člen

Občinski upravni organi v okviru svojih pristojnosti in pooblastil: izvršujejo zakone, druge predpise in splošne akte občinske skupščine in skupščin širših družbenopolitičnih skupnosti ter zagotavljajo njihovo izvrševanje in izvajanje določene politike. Odločajo o upravnih stvareh, opravljajo upravno nadzorstvo in druge upravne dejavnosti, izdajajo izvršilne predpise in druge upravne akte, spremljajo stanje in razvoj na določenem področju, opozarjajo na pojave, ki jih ugotovijo pri izvajanju zakonov in drugih predpisov ter določene politike in dajejo pobudo vprašanju z vseh področij. Pripravljajo akte in opravljajo druge strokovne zadeve v okviru svoje pristojnosti za potrebe občinske skupščine, posameznih zborov, izvršnega sveta in drugih organov in teles skupščine.

Opravljajo druge naloge, ki spadajo v njihovo pristojnost na podlagi ustave, zakonov in drugih splošnih aktov.

290. člen

Občinski upravni organi so samostojni v okviru svojih pooblastil in za svoje delo odgovarjajo občinski skupščini in izvršnemu svetu.

Upravni organi so pri svojem delu dolžni ravnati v skladu z načelnimi stališči in smernicami občinske skupščine in izvršnega sveta.

Upravni organi sodelujejo med seboj in z upravnimi organi drugih družbenopolitičnih skupnosti ter z organizacijami združenega dela in z drugimi samoupravnimi organizacijami in skupnostmi o vprašanjih, za katera imajo te organizacije in skupnosti interes, in zagotavljajo medsebojno obveščanje o delu.

291. člen

Upravni organi s svojim delom zagotavljajo na področjih, ki spadajo v njihovo pristojnost in na katerih so neposredno odgovorni za izvrševanje predpisov, učinkovito uresničevanje pravic in interesov delovnih ljudi, organizacij združenega dela in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti ter redno seznanjajo skupščino in izvršni svet o stanju na posameznih področjih, jo obveščajo o svojih ugotovitvah ter dajejo predloge za uspešnejše in učinkovitejše delovanje občinske uprave.

Na področjih iz pristojnosti samoupravnih interesnih skupnosti, delovnih organizacij posebnega družbenega interesa in drugih skupnosti in organizacij, kjer te skupnosti in organizacije samostojno spremljajo dogajanja, sodelujejo pri oblikovanju in izvajanju politike, predlagajo in izvajajo ustrezne ukrepe ter dajejo predloge s svojega delovnega področja, občinski upravni organi sodelujejo s temi skupnostmi in organizacijami, izmenjujejo stališča in zagotavljajo medsebojno obveščanje o delu, še posebej pa v zadevah, v katerih samoupravne interesne skupnosti soodločajo z občinsko skupščino.

292. člen

Z zakonom in odlokom občinske skupščine na podlagi zakona se lahko poveri organizacijam združenega dela in drugim samoupravnim organizacijam in skupnostim, družbenim organizacijam, društvom in drugim organizacijam, da urejajo s svojimi akti določene odnose širšega interesa, da odločajo v posamičnih zadevah o določenih pravicah in obveznostih in da izvršujejo druga javna pooblastila.

Z zakonom in odlokom občinske skupščine se lahko na podlagi zakona določi, kako se izvršujejo javna pooblastila, ki so poverjena posameznim organizacijam in skupnostim, določajo se tudi pravice skupščine in drugih organov družbenopolitične skupnosti glede dajanja smernic tem organizacijam in skupnostim in opravljanja nadzora v zvezi z izvrševanjem javnih pooblastil.

293. člen

Upravne zadeve iz občinske pristojnosti opravljajo oddelki kot temeljni upravni organi in posebni upravni organi, službe in organizacije.

Temeljni upravni organi so oddelki, uprave in samostojni odseki.

294. člen

Občina ima naslednje oddelke, odseke in davčno upravo kot temeljne upravne organe:

1. oddelek za občno upravo in družbene službe,
2. oddelek za gospodarstvo,
3. oddelek za notranje zadeve,
4. davčno upravo,
5. odsek za finance.

295. člen

Posebni upravni organi v občini so:

1. Krajevni urad Portorož,
2. Krajevni urad Sečovlje.

296. člen

Notranjo organizacijo temeljnih upravnih organov in zadeve, ki jih opravlja krajevna urada Portorož in Sečovlje, ureja v skladu z zakonom in s tem statutom delovna skupnost uprave s samoupravnim aktom o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest.

297. člen

Oddelek za splošne zadeve in družbene službe opravlja: upravne zadeve iz občinske pristojnosti na področju zdravstvenega varstva, splošnega socialnega varstva, posebnega družbenega varstva otrok, mladine in družine, borcev in invalidov; upravne zadeve iz občinske pristojnosti na področju šolstva, vzgojnih in izobraževalnih dejavnosti ter kulturne dejavnosti; druge upravne zadeve, ki niso v pristojnosti drugih občinskih upravnih organov.

Oddelek za gospodarstvo opravlja: upravne zadeve iz občinske pristojnosti na področju gostinstva, turizma, prometa, trgovine, industrije, obrti, gradbeništva, urbanizma, komunalnih zadev, stanovanjskih zadev, kmetijstva, gozdarstva, lova in ribolova; upravne zadeve iz občinske pristojnosti s področja dela in delovnih razmerij ter samoupravljanja; upravne zadeve iz občinske pristojnosti, ki se nanašajo na premoženjsko-pravna razmerja; opravila v zvezi s sestavo družbenega plana in spremljanjem njegovega izvajanja.

Oddelek za notranje zadeve opravlja: zadeve v zvezi z izvrševanjem zakonov in drugih predpisov o združevanju občanov, o javnih shodih in prireditvah; o posesti in o nošenju orožja in streliva ter o varstvu pred požarom; zadeve v zvezi z državljanstvom, s potnimi listinami, s prebivanjem tujcev in z izdajanjem osebnih izkaznic; zadeve v zvezi z vodenjem matičnih knjig, osebnih imen, z javljanjem bivališča in prebivališča, zadeve v zvezi z varnostjo cestnega prometa in druge upravne zadeve, ki so dane v pristojnost organov za notranje zadeve.

Davčna uprava opravlja: zadeve v zvezi z odmero in izterjavo prispevkov, davkov in drugih družbenih obveznosti občanov, ki so finančne narave ter davčno inšpekcijo.

Opravlja še druge zadeve, ki so ji dane v pristojnost s predpisi.

Odsek za finance opravlja: upravne zadeve v zvezi s pripravljanjem in izvrševanjem občinskega proračuna, izvršuje proračunsko kontrolo ter kontrolo finančnega, materialnega in računovodskega poslovanja občinskih organov, skladov in organizacij, katerih sredstva se zagotavljajo iz občinskega proračuna; opravlja druge upravne zadeve s področja financ iz občinske pristojnosti, ki niso dane v pristojnost drugim upravnim organom.

298. člen

Predstojnik upravnega organa organizira in vodi delo organa ter je za njegovo delo in za izvrševanje nalog in zadev iz pristojnosti upravnega organa, ki ga vodi, osebno odgovoren.

Predstojnik upravnega organa mora poročati o stanju na ustreznem upravnem področju in o delu upravnega organa, ki ga vodi, zborom občinske skupščine in izvršnemu svetu.

Na zahtevo občinske skupščine, njenega zbora ali njihovih delovnih teles mora dati obvestila in pojasnila o vprašanih s področja organa, ki ga vodi. Na vprašanje delegata na seji je dolžan dati odgovor.

299. člen

Delo upravnih organov je javno, kolikor ni z zakonom ali aktom občinske skupščine, izdanim na podlagi zakona, določeno, da je treba posamezne podatke varovati kot tajnost oziroma da se ne smejo objaviti.

300. člen

Delavci, ki opravljajo naloge upravnega organa, sestavljajo delovno skupnost upravnih organov občine.

Pravice, dolžnosti in odgovornosti delavcev delovne skupnosti upravnega organa se urejajo s samoupravnimi akti delovne skupnosti na podlagi ustave in zakona.

Občinska skupščina zagotovi s proračunom sredstva za delo občinskih upravnih organov glede na pomen, glede na zapletenost in na obseg nalog teh organov.

IX. DRUŽBENO VARSTVO SAMOUPRAVNIH PRAVIC IN DRUŽBENE LASTNINE V OBČINI

301. člen

Družbeno varstvo samoupravnih pravic delovnih ljudi in družbene lastnine v občini uresničujejo skupščina občine Piran in njej odgovorni organi, sodišča, javni tožilec in družbeni pravobranilec samoupravljanja.

302. člen

Če so huje prizadeti družbeni interesi ali če organizacija oziroma skupnost ne izpolnjuje z zakonom določenih obveznosti, ima skupščina občine Piran pod pogoji in v postopku, kot to določa zakon, pravico razpustiti delavski svet oziroma drug ustrezen organ upravljanja organizacije združenega dela in razpisati volitve članov v ta organ, kakor tudi v organizacijah združenega dela in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih razpustiti izvršilne organe in odstaviti poslovodne organe in delavce na vodilnih delovnih mestih, imenovati začasne organe z zakonsko določenimi pravicami in dolžnostmi, začasno omejiti uresničevanje določenih samoupravnih pravic delovnih ljudi in organov upravljanja in uporabiti druge z zakonom določene ukrepe.

303. člen

Družbeni pravobranilec samoupravljanja kot samostojni organ družbene skupnosti ukrepa in vlaga pravna sredstva in izvršuje druge z zakonom določene pravice in dolžnosti pri uresničevanju družbenega varstva samoupravnih pravic delovnih ljudi in družbene lastnine.

Družbeni pravobranilec samoupravljanja začne pred skupščino občine Piran, pred ustavnim sodiščem ali pred sodišči in samoupravnimi sodišči postopek za varstvo samoupravnih pravic delovnih ljudi in družbene lastnine, kakor tudi postopek, da se razveljavijo ali odpravijo sklepi in akti, s katerimi se kršijo samoupravne pravice oziroma s katerimi je prizadeta družbena lastnina.

Družbeni pravobranilec samoupravljanja začne postopek za varstvo samoupravnih pravic delovnih ljudi in družbene lastnine na lastno pobudo ali na pobudo delavcev, organizacij združenega dela in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti sindikata in drugih družbenopolitičnih organizacij, državnih organov in občanov.

Državni organi in organi samoupravljanja so dolžni dati samoupravnemu pravobranilcu na njegovo zahtevo podatke in informacije, ki imajo pomen za izvrševanje njegove funkcije.

304. člen

Družbeni pravobranilec samoupravljanja deluje kot medobčinski organ občin Ilirska Bistrica, Izola, Koper, Piran, Postojna in Sežana s sedežem v Kopru.

305. člen

Za uresničevanje z ustavo in z zakonom določenih družbeno-ekonomskih in političnih razmerij, svoboščin in pravic človeka in občana, pravic samoupravljanja in drugih pravic organizacij in družbenopolitičnih skupnosti je zagotovljeno varstvo ustavnosti in zakonitosti.

Skrb za ustavnost in zakonitost je dolžnost sodišča, samoupravnih sodnih organov, organov občine Piran, organizacij združenega dela in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti, kot tudi nosilcev samoupravnih, javnih in drugih družbenih funkcij.

Pravica in dolžnost delovnih ljudi in občanov je, da dajejo pobude za varstvo ustavnosti in zakonitosti.

306. člen

Predpisi skupščine občine Piran in njenih organov morajo biti v skladu z ustavo in zakonom.

307. člen

Predpisi skupščine občine Piran in njenih organov se objavljajo v Uradnih objavah.

308. člen

Predpis oziroma drug splošni akt začne veljati najprej osmi dan po objavi, če ni v samem predpisu oziroma v splošnem aktu drugače določeno.

309. člen

Skupščina občine Piran odpravlja in razveljavlja predpise in splošne akte svojega izvršnega sveta, če so ti predpisi in akti oziroma splošni akti v nasprotju z ustavo ali z zakonom.

Izvršni svet občinske skupščine odpravlja in razveljavlja predpise in splošne akte upravnih organov, če meni, da je tak predpis ali splošni akt v nasprotju z ustavo ali z zakonom.

310. člen

Skupščina občine Piran lahko zadrži do odločitve ustavnega sodišča izvršitev samoupravnega splošnega akta organizacije združenega dela, če meni, da je tak akt v nasprotju z ustavo ali z zakonom.

311. člen

Sodno funkcijo v enotnem sistemu oblasti in samoupravljanja delavskega razreda in vseh delovnih ljudi v občini Piran izvajajo občinsko sodišče kot organ državne oblasti in samoupravna sodišča.

Občinsko sodišče in samoupravna sodišča varujejo s svojimi odločitvami svobodo in pravice občanov in samoupravni položaj delovnih ljudi in samoupravnih organizacij ter skupnosti in zagotavljajo ustavnost in zakonitost.

312. člen

Sodnike in sodnike porotnike občinskega sodišča voli in razrešuje Skupščina občine Piran na način, pod pogoji in v postopku, ki je določen z zakonom.

Število sodnikov in sodnikov porotnikov občinskega sodišča v Piranu določa skupščina občine Piran.

Sodniki in sodniki porotniki se volijo za dobo, določeno z zakonom in so lahko ponovno izvoljeni.

313. člen

Samoupravna sodišča rešujejo spore iz družbeno-ekonomskih in drugih samoupravnih razmerij, ki so določeni z ustavo in zakonom, kot tudi spore, ki jim jih poverijo delovni ljudje v organizacijah združenega dela, v interesnih in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih, iz njihovih medsebojnih razmerij, ki jih samostojno urejajo ali ki izhajajo iz pravic, s katerimi prosto razpolagajo, če ni z zakonom določeno, da določene vrste sporov rešuje redno sodišče.

Občani lahko reševanje posameznih sporov o pravicah, s katerimi prosto razpolagajo, sporazumno poverijo poravnalnemu svetom, razsodiščem ali drugim samoupravnim sodiščem, če ni z zakonom drugače določeno.

314. člen

Samoupravna sodišča se ustanovljajo s samoupravnim aktom ali s sporazumom strank, v skladu z ustavo in z zakonom.

Akt o ustanovitvi samoupravnega sodišča določi v skladu z zakonom pristojnost, sestavo, organizacijo in postopek pred tem sodiščem.

Samoupravna sodišča se ustanovljajo kot sodišča združenega dela, poravnalni sveti, arbitraže, razsodišča in v drugih oblikah samoupravnih sodišč.

315. člen

Občinsko javno tožilstvo je samostojen državni organ, ki preganja storilca kaznivih dejanj in drugih z zakonom določenih dejanj, ki so kazniva, in ukrepa po zakonu za varstvo interesov družbene skupnosti ter vlaga pravna sredstva za varstvo ustavnosti in zakonitosti.

Občinsko javno tožilstvo opravlja svoje naloge na podlagi ustave in zakonov in v skladu s politiko občine, ki je izražena v splošnih aktih občinske skupščine.

316. člen

Občinsko javno tožilstvo spremlja in preučuje družbena razmerja in pojave, ki so pomembni za uresničevanje njegovih nalog in daje občinski skupščini, organom in organizacijam predloge za preprečevanje družbeno nevarnih in škodljivih pojavov ter za utrjevanje zakonitosti in družbene odgovornosti ter socialistične morale.

Občinsko javno tožilstvo ima pravico in dolžnost, da v okviru svojega delovnega področja obvešča občinsko skupščino o uporabi predpisov in splošnih aktov ter o svojem delu.

317. člen

Sodnik za prekrške vodi na prvi stopnji postopek o prekrških.

Sodnik za prekrške spremlja in preučuje družbene odnose in pojave, ki imajo pomen za uresničevanje njegove funkcije, ter obvešča občinsko skupščino o uporabi predpisov o prekrških in o vprašanih, ki se pojavljajo pri njegovem delu.

Na zahtevo občinske skupščine je sodnik za prekrške dolžan poročati o svojem delu.

318. člen

Postaja milice v Portorožu je organ občine za neposredno opravljanje nalog s področja javne varnosti na območju občine Piran.

Postajo Milice ustanovi in odpravi skupščina občine Piran v soglasju z republiškim sekretariatom za notranje zadeve.

319. člen

Nadzorstvo nad izvrševanjem predpisov skupščine občine Piran o javnem redu in miru in o komunalni urejenosti izvršuje komunalni redar.

320. člen

Državni organi in organizacije, pred katerimi se vodi postopek, morajo strankam pomagati pri uresničevanju njihovih pravic.

321. člen

Družbena skupnost ustvarja pogoje, da je za občane, organizacije združenega dela in druge samoupravne organizacije organizirano odvetništvo kot samostojna družbena služba ter tudi druge oblike pravne pomoči.

X. JAVNOST DELA ORGANOV IN ORGANIZACIJ V OBČINI

322. člen

Delo občinske skupščine in njenih organov, državnih organov, krajevnih skupnosti, samoupravnih interesnih skupnosti, organizacij združenega dela, družbenopolitičnih in drugih organizacij in društev je javno.

323. člen

Delovni ljudje in občani imajo pravico, da so obveščeni o dejstvih, ki so pomembna za gospodarski in družbeni razvoj občine, ter o delu in odločitvah občinske skupščine in njenih organov, krajevnih skupnosti, samoupravnih interesnih in drugih skupnosti, organizacij združenega dela in drugih organov in organizacij, ki opravljajo zadeve posebnega družbenega interesa.

324. člen

Delovni ljudje in občani se obveščajo prek sredstev javnega obveščanja ter na zborih delovnih ljudi v temeljnih samoupravnih skupnostih.

Delovni ljudje in občani se seznanjajo z delom državnih organov, organov družbenega samoupravljanja in nosilcev javnih funkcij tudi v Socialistični zvezi delovnega ljudstva, v sindikatu in v drugih družbenopolitičnih organizacijah.

Občinska skupščina, družbenopolitične organizacije ter druge organizacije in skupnosti so dolžne skrbeti za razvoj sredstev javnega obveščanja.

325. člen

Podatke o delu skupščine in njenih organov dajejo predsedniki teh organov in po njihovem pooblastilu tajnik občinske skupščine.

Pri skupščini občine Piran se organizira posebna služba, ki skrbi za odnose z javnostjo in za načrtno informiranje.

326. člen

Odlok občinske skupščine določi, kateri podatki pomenijo tajnost in se ne smejo objaviti.

Svet predstojnikov občinskih upravnih organov sprejme skupno s svetom delovne skupnosti upravnih organov pravilnik o načinu ravnanja upravnih organov s podatki, ki pomenijo tajnost.

XI. ODGOVORNOST NOSILCEV SAMOUPRAVNIH, JAVNIH IN DRUGIH FUNKCIJ

327. člen

Vsi organi in organizacije in drugi nosilci samoupravnih, javnih in drugih družbenih funkcij opravljajo svoje funkcije na podlagi in v okviru ustave, zakonov, statutov in danih pooblastil.

Vsi nosilci samoupravnih, javnih in drugih družbenih funkcij so pri svojem delu in opravljanju funkcij pod družbenim nadzorstvom.

328. člen

Vsak nosilec družbene funkcije v občinski skupščini in njenih organih, ki ga voli ali imenuje občinska skupščina, je skupščini osebno odgovoren za opravljanje svoje funkcije. Občinski skupščini so kolektivno odgovorni izvršni svet in delovna telesa, ki jih imenuje občinska skupščina.

329. člen

Funkcionarji občinske skupščine so osebno odgovorni za opravljanje svoje funkcije v okviru svojih pravic, dolžnosti in pooblastil. V okviru politične odgovornosti lahko občinska skupščina funkcionarja odpokliče ali razreši funkcije, postavi vprašanje njegove zaupnice, poda oceno njegovega dela ali mu izreče javni opomin.

Način in postopek izvajanja politične odgovornosti funkcionarjev podrobneje določa poslovnik.

330. člen

Organizacije združenega dela, krajevne skupnosti, samoupravne interesne skupnosti in druge samoupravne organizacije in skupnosti, družbenopolitične organizacije, delegacije in delegati imajo pravico podati pobudo za ugotovitev politične odgovornosti delegatov, funkcionarjev skupščine in delavcev občinskih upravnih organov ter drugih strokovnih služb.

Občinska skupščina in drugi pristojni organi so dolžni obravnavati pobudo, preučiti navedeno v pobudi, ugotoviti dejansko stanje ter storiti vse potrebne ukrepe. O svojih ukrepih so dolžni obvestiti pobudnike.

331. člen

Izvoljeni ali imenovani nosilec samoupravne, javne ali druge funkcije ima pravico odstopiti in odstop obrazložiti.

XII. SPREMINJANJE STATUTA OBČINE

332. člen

Predlog za uvedbo postopka za spremembo statuta lahko da vsak zbor občinske skupščine, organizacija Socialistične zveze delovnega ljudstva, svet krajevne skupnosti, skupščina samoupravne interesne skupnosti oziroma najvišji samoupravni organ organizacije združenega dela.

333. člen

O predlogu ali pobudi za spremembo statuta odločajo enako pravno vsi zbori občinske skupščine.

Če zbori iz prejšnjega odstavka sprejmejo pobudo za spremembo statuta, imenujejo komisijo, ki izdelava osnutek spremembe.

Osnutek spremembe, ki ga pripravi komisija za statut, da občinska skupščina v javno razpravo.

334. člen

Po končani javni razpravi glasuje občinska skupščina o spremembi statuta na enak način, kot je glasovala o sprejemu statuta.

XIII. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

335. člen

Dokler ne bodo imenovani predstojniki upravnih organov po postopku, ki ga ureja ta statut, vodijo delo upravnih organov odgovorni sedanji predstojniki upravnih organov in so za njihovo delo in izvrševanje nalog odgovorni.

336. člen

Ta statut začne veljati z dnem razglasitve in se objavi v Uradnih objavah.

Z dnem, ko začne veljati ta statut, prenehajo veljati določbe statuta občine Piran, objavljenega v Uradnem glasniku Okraja Koper, št. 23/64, kakor tudi vse nadaljnje spremembe.

Št.: 011-4/73-74

Piran, 12. marca 1974

Predsednik
IVAN BAŽEC, l. r.

Na podlagi 14. in 15. člena zakona o volitvah delegacij in delegiranju delegatov v skupščine družbenopolitičnih skupnosti (Uradni list SRS, št. 7/74) je skupščina občine Piran na seji občinskega zbora in zbora delovnih skupnosti dne 7. februarja 1974 in dne 12. marca 1974 sprejela

ODLOČBO

O IMENOVANJU OBČINSKE VOLILNE KOMISIJE

1.

V občinsko volilno komisijo se imenujejo:

- za predsednika: Janez Zabukovec, predsednik občinskega sodišča Piran,
- za namestnika: Jernej Biščak, sodnik občinskega sodišča Piran,
- za tajnika: Avgust Spitzko, referent za splošne zadeve uprave občine Piran,
- za namestnika: Janez Bukovšek, pomoč. načelnika davčne uprave občine Piran,
- za člana: Ida Krajnik, upokojenka iz Pirana, Prvomajski trg 4,
- za namestnika: Anica Trampuž, administrativna delavka občinskega sindikalnega aktiva Piran,
- za člana: Avrelija Hrvatina, referent davčne uprave občine Piran,
- za namestnika: Vinko Rupnik, upokojenec iz Pirana, Leninova 1,
- za člana: Ivanka Kavšek, uslužbenka Stanovanjskega podjetja občine Piran,
- za namestnika: Ante Belobrajdič, šef odseka za premoženjsko pravne zadeve uprave občine Piran.

2.

Ta odločba velja takoj in se objavi v Uradnih objavah.

Št.: 020-4/74

Piran, 12. marca 1974

Predsednik
IVAN BAŽEC, l. r.